

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

„Ex-ante evaluace programového dokumentu ESF v gesci MPSV pro období 2014-2020“

Závěrečná zpráva

PODPORUJEME VAŠI BUDOUCNOST

www.esfcr.cz

Zpráva zpracována k 30. 5. 2014

Zpráva zpracována pro:

Česká republika - Ministerstvo práce a sociálních věcí

Na Poříčním právu 1
128 01 Praha 2

Zpracovatel – dodavatelské konsorcium:

HOPE GROUP, s.r.o., divize EUservis.cz
Palackého tř. 10, 612 00 Brno

Naviga 4, s.r.o.
Pobřežní 249/46

Obsah

MANAŽERSKÉ SHRNTUÍ EX-ANTE EVALUACE OP ZAMĚSTNANOST	5
1 ÚVOD A KONTEXT	11
2 METODIKA	12
2.1 POSTUP EVALUACE	12
2.2 HLAVNÍ POUŽITÉ METODY A ZDROJE HODNOCENÍ	12
2.3 ZAPOJENÉ SUBJEKTY	13
3 VÝSLEDKY HODNOCENÍ	15
3.1 EVALUAČNÍ ÚKOL 1 – STRATEGIE PROGRAMU	15
3.1.1 Zhodnocení strategie	15
3.1.2 Horizontální principy	22
3.2 EVALUAČNÍ ÚKOL 2 – NASTAVENÍ PRIORITYNÍCH OS	25
3.2.1 Zhodnocení na úrovni celého programu	25
3.2.2 Nastavení prioritní osy 1	25
3.2.3 Nastavení prioritní osy 2	31
3.2.4 Nastavení prioritní osy 3	36
3.2.5 Nastavení prioritní osy 4	37
3.3 EVALUAČNÍ ÚKOL 3 – MONITORING PROGRAMU	39
3.3.1 Zhodnocení na úrovni celého programu	39
3.3.2 Prioritní osa 1	39
3.3.3 Prioritní osa 2	44
3.3.4 Prioritní osa 3	50
3.3.5 Prioritní osa 4	52
3.4 EVALUAČNÍ ÚKOL 4 – ADMINISTRATIVNÍ KAPACITY A ZAPOJENÍ PARTNERŮ	54
3.5 EVALUAČNÍ ÚKOL 5 – PŘÍMĚŘENOST FINANČNÍCH ALOKACÍ	55
3.5.1 Zhodnocení na úrovni celého programu	55
3.5.2 Prioritní osa 1	55
3.5.3 Prioritní osa 2	56
3.5.4 Prioritní osa 3	56
3.5.5 Prioritní osa 4	57
3.6 EVALUAČNÍ ÚKOL 6 – PŘÍNOS PROGRAMU KE STRATEGII EVROPA 2020	59
3.7 EVALUAČNÍ ÚKOL 7 – PLNĚNÍ PŘEDBĚŽNÝCH PODMÍNEK	63
4 POPIS ZMĚN A ZLEPŠENÍ PROGRAMU	66
4.1 EVALUAČNÍ ÚKOL 1 – STRATEGIE PROGRAMU	66
4.2 EVALUAČNÍ ÚKOL 2 – NASTAVENÍ PRIORITYNÍCH OS	66
4.2.1 Prioritní osa 1	66
4.2.2 Prioritní osa 2	67
4.2.3 Prioritní osa 3	67
4.2.4 Prioritní osa 4	67
4.3 EVALUAČNÍ ÚKOL 3 – MONITORING PROGRAMU	68
4.3.1 Prioritní osa 1	68

4.3.2	Prioritní osa 2	68
4.3.3	Prioritní osa 3	68
4.3.4	Prioritní osa 4	68
4.4	EVALUAČNÍ ÚKOL 4 – ADMINISTRATIVNÍ KAPACITY A ZAPOJENÍ PARTNERŮ	69
4.5	EVALUAČNÍ ÚKOL 5 – PŘIMĚŘENOST FINANČNÍCH ALOKACÍ	69
4.6	EVALUAČNÍ ÚKOL 6 – PŘÍNOS PROGRAMU KE STRATEGII EVROPA 2020	69
4.7	EVALUAČNÍ ÚKOL 7 – PLNĚNÍ PŘEDBĚŽNÝCH PODMÍNEK	69
5	PŘÍLOHY	71
5.1	TECHNICKÁ ZPRÁVA	71

Manažerské shrnutí ex-ante evaluace OP

Zaměstnanost

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a konsorcium společností HOPE – E. S., v.o.s. a Naviga 4, s.r.o. podepsali dne 10. 12. 2012 smlouvu na realizaci projektu „Ex-ante evaluace programového dokumentu ESF v gesci MPSV pro období 2012–2020“. Účelem evaluace je zajistit kvalitní nastavení operačního programu tak, aby se tento program stal účinným nástrojem přispívajícím k cílům strategie Unie pro inteligentní a udržitelný růst (strategie Evropa 2020).

Projekt byl zahájen Vstupní zprávou, prvním evaluačním výstupem projektu byla Průběžná zpráva, která byla doplňována o dodatky obsahující samostatné hodnocení jednotlivých evaluačních oblastí, ke kterým byly postupně k dispozici podklady od zadavatele. **Závěrečná zpráva** již obsahuje závěrečné hodnocení všech evaluačních otázek definovaných zadávací dokumentací, přičemž hodnocení bylo prováděno pro **verzi programu k 23. 4. 2014** a vztahuje se tedy k této verzi programu.

Strategie programu

Problémy a potřeby, identifikované v programu, jsou relevantní ve vztahu k aktuální situaci v oblasti rozvoje lidských zdrojů v ČR a jsou v souladu s potřebami identifikovanými v relevantních strategiích a s analýzou problémů a potřeb v Dohodě o partnerství. Význam problémů a potřeb je určen v převážné míře vhodně s ohledem na určení adekvátní alokace rozpočtových zdrojů pro dosažení jednotlivých cílů programu. Z obsahového hlediska lze vyzdvihnout provedený souhrn pro každou z oblastí analýzy, který obsahuje hlavní identifikované problémy, jejich příčiny a vazbu na řešení v OP.

V programu jsou dobře definovány cílové skupiny ohrožené chudobou, diskriminací nebo sociálním vyloučením. Výčet zranitelných skupin je podložen statistickými daty. Pro tyto cílové skupiny byly identifikovány hlavní příčiny současného stavu, a byly tedy definovány jejich specifické potřeby.

Program identifikuje problematické regiony a odpovídajícím způsobem reaguje na jejich specifické problémy. V programu jsou vymezeny problémové oblasti, jež se vyznačují zvýšenými regionálními rozdíly. Územní dimenze definovaná v programu je v souladu se *Strategií regionálního rozvoje ČR pro období 2014 – 2020* a koresponduje s přístupem Dohody o partnerství. Hodnotitel navrhuje dílčí doporučení k identifikaci problémů.

Navržené cíle programu jsou konzistentní s identifikovanými problémy a potřebami. Cíle jsou srozumitelné a správně zasazeny do kontextu problémů a potřeb a jejich řešení, je tedy patrná kauzalita. Cíle jsou nastaveny odpovídajícím způsobem také z pohledu koncentrace a jsou v souladu s EU 2020, Společným strategickým rámcem a Dohodou o partnerství.

Specifické cíle prioritní osy 1 jsou vnitřně soudržné (koherentní). Součástí programu je také *Iniciativa na podporu zaměstnanosti mládeže* (YEI), pro kterou je v programu vyčleněna zvláštní investiční priorita 1.5. Díky spolupůsobení s investiční prioritou 1.1 může být podpořen také synergický efekt integrace YEI do programu. Koherence cílů PO 1 je tedy kvalitně nastavena také ve vztahu k dalším relevantním nástrojům.

Specifické cíle prioritní osy 2 jsou vnitřně soudržné (koherentní). Dvě „hlavní“ investiční priority 2.1 a 2.2 jsou dle názoru hodnotitele velice vhodně doplněny o investiční prioritu, jež podporuje komunitně vedené strategie místního rozvoje s cílem zapojit lokální aktéry, bez kterých by byla podpora pravděpodobně méně efektivní a méně udržitelná. Koherence cílů PO 2 je nastavena také ve vztahu k dalším relevantním nástrojům. Hodnotitel navrhuje dílčí doporučení k zaměření SC.

Specifické cíle prioritní osy 3 jsou vnitřně soudržné. Koherence v rámci prioritní osy je nasnadě, jelikož osa nepřináší novou oblast působení, ale rozvíjí dva specifické aspekty (sociální inovace a mezinárodní spolupráci). Cíle PO 3 nejsou v rozporu s dalšími relevantními nástroji.

Prioritní osa 4 obsahuje pouze jeden specifický cíl, „Zvýšit efektivitu a transparentnost veřejné správy“. Takto navržená architektura prioritní osy plně naplňuje definici koherence, respektive není zde žádný prostor pro protichůdné či mimoběžné působení. Koherence cílů PO 4 je nastavena také ve vztahu k dalším relevantním nástrojům.

Horizontální principy

V kapitole 11 jsou vhodně identifikovány prioritní osy a investiční priority, u kterých se předpokládá významný příspěvek k horizontálním principům. V investičních prioritách jsou v dostatečné míře zahrnuta specifická opatření na podporu dodržování horizontálních principů. Popis dodržování principů napříč programem je zmíněn v přijatelné formě, program adekvátním způsobem zajišťuje i podporu přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením.

Nastavení prioritních os

Intervenční logika IP 1.1 naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopad vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční. IP reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. Problémy a příčiny jsou dostatečně popsány, včetně doložení kvantitativními údaji a potřeby jsou rovněž zdůvodněny (formulovány byly jen dílčí zpřesňující doporučení). Vhodně jsou zmíněny klíčové externí faktory působící v oblasti trhu práce a zaměstnanosti. Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze tedy označit za funkční.

Intervenční logika IP 1.2 naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopad vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční. Investiční priorita reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny, ty jsou dostatečně popsány, včetně doložení klíčových kvantitativních údajů. Potřeby jsou rovněž kvalitně zdůvodněny.

Intervenční logika IP 1.3 naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční. Specifický cíl vhodně identifikuje dva zásadní problémové okruhy – nízká úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a nesoulad mezi kvalifikační úrovní pracovní síly a požadavků trhu práce. U druhého problémového okruhu doporučuje hodnotitel dílčí doplnění k posílení identifikace problémů a potřeb textu. Intervenční logiku lze z hlediska specifického cíle považovat za funkční. Problémy a jejich příčiny lze s výše uvedenou výhradou považovat za dobře identifikované, plánované aktivity reagují na správně vymezené příčiny a ve svém důsledku vedou k naplňování očekávaných výsledků a definovaného specifického cíle.

Intervenční logika IP 1.4 naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční. Příčiny problémů vztahujících se

ke specifickému cíli 1 jsou definovány vhodně a dostatečně podrobně, definováno je pouze dílčí doporučení k jejich zpřesnění. Totéž lze říci k příčinám problémů relevantních pro specifický cíl 2, kde bude významnou úlohu sehrávat koordinace činností s MŠMT ČR. Intervenční logiku obou SC lze považovat za funkční.

Intervenční logika IP 1.5 naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční. Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční, plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifického cíle a umožní reagovat na případné vnější vlivy.

Intervenční logika IP 2.1 naplňuje všechny náležitosti a lze ji považovat za funkční. Hodnotitel považuje za obzvlášť přínosný důraz kladený na nezbytnost koordinace prostřednictvím místních samospráv se zapojením relevantních aktérů. Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční s dílčím doporučením na doplnění řešení problému.

Intervenční logika IP 2.2 naplňuje všechny náležitosti a lze ji považovat za funkční. V rámci specifického cíle 1 je kladen odpovídající důraz na dostupnost, propustnost a udržitelnost kvalitních sociálních služeb. Specifický cíl 2 se zaměřuje na oblast prevence, podpory zdraví a zdravého životního stylu a na rozvoj komunitní péče a deinstitucionalizace v oblasti psychiatrické péče, což je v souladu s identifikovanými problémy. Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční, plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifických cílů a umožní reagovat na případné vnější vlivy. Hodnotitel doporučil zjednodušení textu a dal ke zvážení možnosti provázání a sloučení některých aktivit.

Intervenční logika IP 2.3 naplňuje všechny náležitosti a lze ji považovat za funkční. Důraz intervencí je odůvodněně kladen na podporu spolupráce místních aktérů, nabídku sociálních služeb a dalšího vzdělávání přizpůsobeného potřebám venkova. Zdůrazněno je zaměření na řešení problematiky vyloučených lokalit a podpora sociálního podnikání. Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční, hodnotitel doporučil některé zpřesňující úpravy.

Intervenční logika IP 3.1 naplňuje všechny náležitosti a lze ji považovat za funkční. Důraz je kladen na celkový rozvoj inovačního prostředí, a to jak na straně nabídky, tak na straně poptávky. Podstatné je z hlediska návaznosti předpokládané zajištění šíření inovací prostřednictvím ostatních tematicky zaměřených prioritních os. Pojetí a cíle inovace a celého inovačního procesu jsou v programu podrobně vymezeny. Plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifických cílů a umožní reagovat na případné vnější vlivy.

Intervenční logika IP 4.1 naplňuje všechny náležitosti a lze ji považovat za funkční. Zaměření IP je poměrně široké a ve skutečnosti pokrývá jak oblast veřejné správy, tak i justice. Popsaná intervenční logika programu je víceméně lineární. Opatření (aktivity) v rámci PO 4 reagují na klíčové problémy a doporučení ze strany EU, a proto lze považovat aktivity za vhodně nastavené.

V operačním programu je předpokládáno využití dotace, jakožto **formy podpory**. ŘO správně zvažuje využití finančních nástrojů v rámci programu, u investičních priorit (IP 1.1, 1.3, 2.1), přičemž v souladu s čl. 32 obecného nařízení počítá s vypracováním ex-ante posouzení vhodnosti a podmínek využití finančních nástrojů.

Monitoring programu

Evaluační úkol 3 hodnotí nastavení monitoringu programu, konkrétně každé investiční priority.

U všech investičních priorit lze vcelku konstatovat, že **indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu**. Lze souhrnně konstatovat, že **vymezené indikátory výsledku vhodně navazují na plánované intervence a přispívají k naplňování očekávaných výsledků**. Pro následné hodnocení programu bylo identifikováno jako vhodné využití interních indikátorů, jejichž sledování je již ze strany ŘO naplánováno.

Ve většině investičních priorit **naplňuje vymezení indikátorů požadavky z hlediska srozumitelnosti a dostupnosti, robustnosti i normativity**. Byly identifikovány dílčí nedostatky, hodnotitel navrhl zpřesnit vymezení některých indikátorů.

Lze také souhrnně konstatovat, že **cílové hodnoty výstupových a výsledkových indikátorů odpovídají příslušné alokaci**. Návrhy na drobné úpravy (ke zvážení) byly formulovány pro indikátory některých investičních priorit.

Celkově lze konstatovat, že jsou nastaveny vhodné postupy pro monitorování a shromažďování údajů umožňující následné provádění hodnocení.

Finanční a věcné milníky všech prioritních os jsou nastaveny v souladu s metodikou stanovenou v Dohodě o partnerství. Vybrané monitorovací indikátory pokrývají většinu alokace prioritní osy a ukazují na pokrok v realizaci intervencí. **Nastavené cílové hodnoty milníků** byly vyčísleny na základě předchozích zkušeností a je možné je považovat za **dosazitelné**.

Administrativní kapacity a zapojení partnerů

V rámci evaluačního úkolu 4 byla hodnocena administrativní kapacita pro řízení programu a zapojení partnerů, včetně aktivit na snížení administrativní zátěže pro příjemce.

Z provedeného hodnocení vyplývá, že v rámci přípravy operačního programu jsou navrženy (či plánovány) **přiměřené lidské zdroje a administrativní kapacity** pro řízení programu. V průběhu přípravy programu byly naplněny principy partnerství, došlo k dostatečnému **zapojení partnerů**, které je v adekvátní míře plánováno i pro implementační fázi operačního programu. V programovém dokumentu jsou adekvátně identifikovány plánované aktivity vedoucí **ke snížení administrativní zátěže pro příjemce** jak na národní, tak na programové úrovni.

Přiměřenost finančních alokací

V rámci evaluačního úkolu 5 byla hodnocena přiměřenost finančních alokací jednotlivých prioritních os.

Hodnotitel neidentifikoval významné inkonsistence na úrovni jednotlivých PO ani IP. Alokace jednotlivých prioritních os lze považovat za adekvátní. Finanční alokace na jednotlivé prioritní osy odpovídají významu příslušných problémů a potřeb, na základě kterých byly stanoveny specifické cíle programu, míře příspěvku programu k řešení problému, charakteru aktivit a zvoleným formám podpory (jejich kombinace) a požadavkům na tematickou koncentraci.

U PO 4 lze předpokládat, že příspěvek k řešení problémů bude úměrný limitovanému podílu alokace této osy.

Přínos programu ke strategii Evropa 2020

Operační program Zaměstnanost 2014-2020 dominantně přispívá k plnění cílů Strategie Evropa 2020 v oblasti zaměstnanosti a chudoby a naplňuje 3. prioritu Strategie Růst podporující začlenění.

V oblasti zaměstnanosti zejména prostřednictvím podpory aktivních politik zvyšování zaměstnanosti a snižování rozdílů znevýhodněných skupin v postavení na trhu práce a dále prostřednictvím intervencí zaměřených na zvyšování uplatnitelnosti na trhu práce a kompetencí pracovníků jako předpokladu pro udržitelnou zaměstnanost a prevenci nezaměstnanosti. Podmínky pro naplňování strategie jsou podpořeny intervencemi v systémové oblasti, prostřednictvím zvyšování kvality výkonu veřejných služeb zaměstnanosti a zkvalitňování systému dalšího vzdělávání. V oblasti chudoby pak zejména podporou integrace vyloučených osob na trh práce, podporou rozvoje sektoru sociální ekonomiky a dále intervencemi v oblasti systému sociálních služeb. Intervence v oblasti efektivní veřejné správy zprostředkovaně přispívají v zásadě ke všem cílům Strategie EU 2020 prostřednictvím vytváření předpokladů pro účinnější uplatňování veřejných politik na všech úrovních. Zefektivnění výkonu veřejné správy a snížení administrativní a regulatorní zátěže bude přispívat k vytváření příznivějších podmínek pro zvyšování konkurenceschopnosti ČR a tím dále vytvářet předpoklady pro naplňování cílů v oblasti zaměstnanosti a snižování chudoby. Příspěvek intervencí v oblasti sociálních inovací a mezinárodní spolupráce se vzhledem k horizontu cílů strategie jeví jako okrajovější, svým obsahem však naplňují prioritu Růst podporující začlenění a rovněž náplň vlajkové iniciativy Unie inovací.

Plnění předběžných podmínek

V kapitole 9 OP Zaměstnanost „Ex-ante kondicionality“ jsou uvedeny relevantní tematické i obecné předběžné podmínky. **Předběžné podmínky relevantní vzhledem k navržené strategii programu a zvoleným tematickým cílům a investičním prioritám jsou v návrhu OP Zaměstnanost řešeny.** Hodnotitel pouze formuloval drobná doporučení k jednotlivým popisům plnění.

Popis změn a zlepšení programu

V průběhu realizace ex-ante evaluace došlo k některým výrazným posunům a zlepšením v hodnoceném dokumentu. V části strategie programu byla doplněna analýza problémů a potřeb ČR, program byl zpřesněn v otázce zdůvodnění výběru TC a IP, byly doplněny informace směřující k využití integrovaných nástrojů a návratných forem financování a informace popisující spolupůsobení programu v rámci nástrojů ESIF.

U většiny PO a IP došlo k posunům nejčastěji ve zjednodušení struktury, přehlednosti a srozumitelnosti textu a logické provázanosti celého řetězce intervenční logiky. Byly přidány či měněny některé aktivity a investiční priority. Došlo k vylepšení vymezení specifických potřeb cílových skupin a vymezení příjemců. V oblasti monitoringu došlo k bližšímu definování a doplnění indikátorů, byly stanoveny cílové hodnoty, včetně cílových hodnot milníků. Docházelo k postupnému vyjasňování a precizování využití terminologie.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Byla zpřehledněna kapitola týkající se partnerství – doplnění o aspekty požadované v Template programu a konkretizován popis zapojení partnerů. V průběhu tvorby OP byly také specifikovány relevance a vazby plánovaných intervencí jednotlivým klíčovým prvkům strategie EU 2020, hlavním cílům, národním cílům, prioritám a klíčovými iniciativám a byla postupně zpřesňována relevance předběžných podmínek zvoleným prioritním investičním prioritám a specifickým cílům.

1 Úvod a kontext

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a konsorcium společností HOPE – E. S., v.o.s. a Naviga 4, s.r.o. podepsali dne 10. 12. 2012 smlouvu na realizaci projektu „Ex-ante evaluace programového dokumentu ESF v gesci MPSV pro období 2012–2020“.

Účelem evaluace je zajistit kvalitní nastavení Operačního programu Zaměstnanost (OPZ) tak, aby se tento program stal účinným nástrojem přispívajícím k cílům strategie Unie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (strategie Evropa 2020). Ex-ante evaluace má charakter formativní evaluace a její výsledky se bezprostředně promítnou do konečné podoby operačního programu. Závěrečná zpráva ex-ante evaluace se předloží Evropské komisi současně s OPZ.

Tato Závěrečná zpráva obsahuje závěrečné hodnocení dle všech evaluačních otázek definovaných zadávací dokumentací. V návrhu Závěrečné zprávy k 30. 5. 2014 bylo provedeno hodnocení pro verzi programu k 23. 4. 2014 s uvedením dílčích doporučení k nastavení programu. Závěrečná zpráva již dílčí doporučení nezahrnuje, a to s ohledem na skutečnost, že doporučení byla do finální verze OPZ předkládané Evropské komisi zapracována.

Struktura Závěrečné zprávy

Níže je uveden seznam evaluačních otázek, které byly zodpovězeny v rámci této ex-ante evaluace¹.

Evaluační otázky pro ex-ante evaluaci

1.1 Jsou v programu identifikovány relevantní problémy a potřeby pro jednotlivé oblasti rozvoje lidských zdrojů ve vztahu k aktuální situaci a predikci vývoje v ČR a v jednotlivých regionech ČR, a to v kontextu priorit a cílů strategie Evropa 2020?

1.2 Jsou navržené cíle programu konzistentní s identifikovanými problémy a potřebami?

1.3 Je dostatečně zajištěna vnitřní soudržnost (koherence) specifických cílů programu a koherence ve vztahu k dalším relevantním nástrojům?

1.4 Jsou v programu navržena vhodná a dostatečná opatření na prosazování horizontálních principů (rovnost příležitostí žen a mužů, rovné příležitosti a nediskriminace, udržitelný rozvoj)?

2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

4.1 Jsou navrženy přiměřené lidské zdroje a administrativní kapacity pro řízení programu a odpovídající zapojení partnerů?

5.1 Jsou finanční alokace konzistentní s cíli programu?

6.1 Jaký je očekávaný přínos programu ke strategii Evropa 2020?

7.1 Jsou / budou splněny tematické a obecné předběžné podmínky dle Přílohy IV. ON?

¹ Evaluační otázky byly členěny ještě do dílčích evaluačních otázek (blíže viz Technická zpráva).

2 Metodika

2.1 Postup evaluace

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a konsorcium společností HOPE – E. S., v.o.s. a Naviga 4, s.r.o. podepsali dne 10. 12. 2012 smlouvu na realizaci projektu „*Ex-ante evaluace programového dokumentu ESF v gesci MPSV pro období 2012–2020*“.

Prvním výstupem zakázky byla **Vstupní zpráva** ke dni 6. 2. 2013.

Prvním evaluačním výstupem byla **Průběžná zpráva** (dne 8. 3. 2013), která hodnotila Operační program ze dne 18. 2. 2013 a hodnotila evaluační úkoly 1, 2 a 7, ke kterým byly ze strany zadavatele dodány podklady. Tato zpráva byla schválena dne 25. 4. 2013.

Na základě přání zadavatele byla tato zpráva několikrát doplňována. Jednalo se o **1. doplnění Průběžné zprávy**, které bylo odevzdáno 2. 8. 2013 a obsahovala řešení těch evaluačních otázek, které nebylo možné zpracovat s ohledem na stav rozpracovanosti OPZ k 18. 2. 2013, který byl předmětem hodnocení v Průběžné zprávě, a aktualizaci řešení již zpracovaných evaluačních otázek s ohledem na vyšší verzi OPZ (k 28. 6. 2013).

K 18. 9. 2013 bylo vypracováno další doplnění původní zprávy. **Druhé doplnění Průběžné zprávy** obsahovalo řešení evaluačního úkolu 3, tedy hodnocení indikátorové soustavy. Odpovědi na evaluační otázky v této zprávě vycházeli z návrhu Operačního programu Zaměstnanost k 28. 6. 2013 a indikátorové soustavě dodané zadavatelem v průběhu měsíců srpna a září.

Třetí doplnění Průběžné zprávy bylo vypracováno k 14. 2. 2014 a doplňuje Průběžnou zprávu ex ante evaluace OPZ z 25. 4. 2013 o odpovědi na vybrané evaluační otázky evaluačních úkolů 1, 2, 3, 5 a 6.

Návrh Závěrečné zprávy byl vypracován k datu 30. 5. 2014 a hodnotí návrh Operačního programu Zaměstnanost k 23. 4. 2014, přičemž částečně vychází ze zjištění a analýz prováděných v průběžné zprávě. Finální verze Závěrečné zprávy byla zpracována k 26. 6. 2014 a reflektuje připomínky zadavatele.

V průběhu celé realizace projektu probíhala intenzivní komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem, ať již formou společných schůzek, workshopů, individuálních rozhovorů i telefonickou a emailovou formou (konkrétněji představeno níže).

2.2 Hlavní použité metody a zdroje hodnocení

Tato kapitola stručně představuje **metody** využitě v průběhu ex-ante evaluace, přičemž blíže jsou jednotlivé metody hodnocení uvedeny v technické zprávě u jednotlivých evaluačních otázek, včetně operacionalizace těchto otázek.

Detailní analýzy a zjištění přinášející důkazy pro evaluační závěry (odpovědi na evaluační otázky) jsou uvedeny v průběžných výstupech evaluace.

Mezi hlavní využití metody patří:

Desk research

Realizována byla analýza relevantní dokumentace a metody meta-evaluace. Tato metoda byla využita pro řešení většiny evaluačních oblastí.

Individuální a skupinové rozhovory, workshop

V rámci hodnocení programu bylo realizováno několik sad rozhovorů, jednání, a workshopů, jednalo se především o rozhovory se zástupci řídicího orgánu a dalších dotčených subjektů. Seznam subjektů, zapojených do hodnocení je uveden v kapitole 2.3. Rozhovorů bylo využito především pro řešení evaluačních úkolů 1, 2, 3 a 6, přičemž konzultace byly využity i pro další evaluační úkoly.

Teorie změny

Teorie změny se zabývá identifikací a otestováním kauzálního řetězce, byla tedy využita pro řešení evaluačních úkolů 2 a 3. V průběhu ex-ante evaluace byly zpracovány teorie změny na úrovni všech specifických cílů, resp. investičních priorit.

Pro hodnocení evaluačního úkolu 6 bylo dále vypracováno schéma intervenční logiky programu ve vazbě na strategii Evropa 2020.

K přístupu k hodnocení se blíže vyjadřuje Technická zpráva, která tvoří přílohu Závěrečné zprávy.

Technická zpráva také obsahuje informace o **zdrojích** využitých pro hodnocení a to v detailu jednotlivých evaluačních otázek, kde jsou zdroje podrobně uvedeny.

2.3 Zapojené subjekty

Tato část si klade za cíl představit subjekty zapojené do procesu evaluace.

V průběhu evaluace byla vedena intenzivní komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem, a to především v období zpracování evaluačních zpráv, jejich připomínkování a následného představení řídicímu orgánu.

Jednotliví členové realizačního týmu byli v kontaktu s řídicím orgánem, účastnili se schůzek jak na půdě MPSV, tak zastupovali ex-ante hodnotitele OPZ také na schůzkách na MMR.

V rámci hodnocení operačního programu během období prosinec 2012 až květen 2014 proběhly schůzky nejen se samotným řídicím orgánem OPZ, ale také s věcnými garanty za jednotlivé prioritní osy s investiční priority. Osloveni byli také pracovníci zodpovědní za monitorovací indikátory a monitorovací systém, kteří poskytli dodavateli informace a podkladové materiály především pro řešení evaluačního úkolu 3.

Dodavatel organizoval setkání také s garanty celé strategie OP, dále s pracovníky odpovědnými za finanční alokace.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Dle domluvy se zadavatelem se dodavatel účastnil několika jednání pracovní skupiny pro programování k přípravě OP Zaměstnanost, kde konzultoval a prezentoval dosavadní výsledky evaluace. K výsledkům ex-ante evaluace se tak mohli vyjádřit všichni zástupci pracovní skupiny, kterým byly takto představeny.

Dodavatel byl při posuzování OPZ dále v kontaktu se zpracovateli nadřazeného dokumentu Dohody o partnerství pro programové období 2014-2020, kde se účastnil několika jednání a schůzek k přípravě Dohody. Dále byl dodavatel v kontaktu s ex-ante hodnotitelem Dohody pro koordinaci postupu při přípravě dokumentu.

3 Výsledky hodnocení

3.1 Evaluační úkol 1 – Strategie programu

3.1.1 Zhodnocení strategie

Evaluační otázka 1.1 Jsou v programu identifikovány relevantní problémy a potřeby pro jednotlivé oblasti rozvoje lidských zdrojů ve vztahu k aktuální situaci a predikci vývoje v ČR a v jednotlivých regionech ČR, a to v kontextu priorit a cílů strategie Evropa 2020?

Souhrnný závěr

Program identifikuje problémy a potřeby v relevantních oblastech rozvoje lidských zdrojů, jako jsou zaměstnanost a trh práce, rovnost žen a mužů, adaptabilita pracovní síly, služby zaměstnanosti, sociální začleňování, služby pro sociální začleňování, zapojení místních aktérů, sociální inovace, mezinárodní spolupráce a veřejná správa.

Identifikace problémů a potřeb je provedena v logickém členění, jež obsahem odpovídá výběru tematických cílů a investičních priorit. Provedená analýza v podstatné části pokrývá jak ČR jako celek, tak jednotlivé regiony. Co lze jistě vyzdvihnout je provedený souhrn, jenž je uveden pro každou z oblastí analýzy, a který obsahuje hlavní identifikované problémy a také jejich příčiny, vždy s uvedením vazby na řešení. Lze říci, že detailní identifikace problémů v některých dílčích oblastech (zejména sociální inovace a mezinárodní spolupráce) je svým obsahem hierarchicky méně konzistentní ve vztahu k ostatním problémovým oblastem, nicméně tento fakt celek zásadně neovlivňuje.

Při srovnání identifikovaných problémů a potřeb s referenčními dokumenty (zejména: národní strategie, Národní program reform, doporučení Rady, hlavní směry ekonomických politik a analýzy v kontextu evropského semestru, Dohoda o partnerství) byl konstatován obsahový soulad s problémy a potřebami, jež tyto dokumenty uvádí. Hodnotitel neočekával úplnou shodu, neboť každý dokument obsahuje odlišnou vnitřní logiku a sémantiku a uvádí informace v odlišné granularitě. Nicméně z pohledu věcné shody či interpretace obsahu lze konstatovat vysokou míru vzájemné konzistence.

V programu jsou dobře definovány cílové skupiny ohrožené chudobou, diskriminací nebo sociálním vyloučením. Výčet zranitelných skupin je podložen statistickými daty. Jsou vyjmenovány příčiny chudoby, diskriminace a vyloučení, na základě kterých bude možné definovat specifické potřeby jednotlivých cílových skupin. Stejně tak byly identifikovány cílové skupiny, pro něž budou využívány principy mezinárodní spolupráce a sociálních inovací.

Z pohledu určení adekvátní alokace rozpočtových zdrojů pro dosažení jednotlivých cílů programu můžeme vhodné určení významu problému a potřeb konstatovat v případě finančně nejvýznamnějších prioritních os, tedy PO1 *Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly* a PO2 *Sociální začleňování a boj s chudobou*. Témata, která tvoří tyto dvě prioritní osy (jejich součet je 89 % alokace programu) jsou v analytické části velice podrobně a kvalitně popsána, a to nejen z pohledu současného známého stavu, ale také z pohledu dynamiky vývoje. Problémové oblasti jsou komplexně

rozebrány také z pohledu příčin a jednotlivé jevy jsou dostatečně kvantifikovány. V textu jsou také uváděny odkazy na dílčí analýzy a podkladové dokumenty. V případě PO 4 byla zjevně pro určení rozpočtových zdrojů užitá metoda „zespoda – nahoru“, kde klíčovou roli hrála uvažovaná absorpční kapacita a zkušenost z období 2007 – 2013. Tato metoda může vykazovat dobré výsledky při realizaci programu, nicméně je otázkou, zdali neměla být provedena také úvaha „shora – dolů“, která by dala rozpočtové zdroje do relace s identifikovanými problémy a potřebami.

Odpověď na evaluační otázku

Problémy a potřeby, identifikované v programu, jsou relevantní ve vztahu k aktuální situaci v oblasti rozvoje lidských zdrojů v ČR. Popis problémů je relevantní vzhledem k vytýčeným cílovým skupinám. Program identifikuje problematické regiony a odpovídajícím způsobem reaguje na jejich specifické problémy (v rámci intervencí národního či regionálního měřítka).

Tyto **problémy a potřeby jsou také v souladu s potřebami identifikovanými v relevantních strategiích** - v národních strategiích, Národním programu reform, doporučeními Rady, hlavními směry ekonomických politik a analýzami v kontextu evropského semestru, a také jsou v souladu s analýzou problémů a potřeb v Dohodě o partnerství.

Program definuje cílové skupiny, jež jsou ohroženy diskriminací nebo vyloučením. Pro tyto cílové skupiny byly identifikovány hlavní příčiny současného stavu, a byly tedy definovány jejich specifické potřeby.

V programu jsou vymezeny problémové oblasti, jež se vyznačují zvýšenými regionálními rozdíly. Územní dimenze definovaná v programu je v souladu se *Strategií regionálního rozvoje ČR pro období 2014 – 2020* a koresponduje s přístupem Dohody o partnerství.

Význam problémů a potřeb je určen v převážné míře vhodně s ohledem na určení adekvátní alokace rozpočtových zdrojů pro dosažení jednotlivých cílů programu.

Evaluační otázka 1.2 Jsou navržené cíle programu konzistentní s identifikovanými problémy a potřebami?

Souhrnný závěr

OP Zaměstnanost zvolil relevantní tematické cíle, jež nabízí strategie EU 2020. V rámci priority „*Inclusive Growth*“ pokrývá tři ze čtyř tematických cílů, přičemž komplementární cíl „*Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení*“ je součástí OP výzkum, vývoj a vzdělávání. **Volba investičních priorit je vzhledem k potřebám a problémům vhodná a dostatečně zdůvodněná.** Také tematické cíle jsou plně v souladu s identifikovanými problémy a potřebami (také ve vazbě na identifikaci problémů a potřeb v rámci Dohody o partnerství). Strategické zacílení a vazba na EU 2020 byla posílena strukturou prioritních os, kde každá PO (s výjimkou PO3) odpovídá tematickému cíli. **Navržené specifické cíle programu jsou také konzistentní s identifikovanými problémy a potřebami** (je zde platná koherence mezi „tematickým cílem“ – „investiční prioritou“ a „specifickým cílem“). Program uspokojivě vysvětlil a popsal stanovené cíle ve vazbě na specifické problémy, jejich příčiny či konkrétní cílové skupiny. Také **rozhraní mezi jednotlivými cíli je popsáno uspokojivě.** Díky zvolené metodě identifikace problémů a potřeb lze z návrhu programu uspokojivě vyčíst kauzalitu mezi

problémy a potřebami, působením prioritní osy jako celku na předmětnou doménu a vymezenými cíli.

Odlísně je potřeba posuzovat prioritní osu 3, která naplňuje všechny zvolené tematické cíle a nepřímě tak podporuje dosahování cílů v ostatních prioritních osách.

Dohoda o partnerství stanovila na základě analýzy problémových oblastí a rozvojových potřeb hlavní priority pro ČR, se kterými je program v souladu. Jedná se o:

- „Účinné a efektivní služby zaměstnanosti, které přispějí ke zvýšení zaměstnanosti zejména ohrožených skupin“ a „Kvalitní vzdělávací systém (celoživotní učení) produkující kvalifikovanou a adaptabilní pracovní sílu“, prostřednictvím kterých má být dosaženo cíle „Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky“. Tyto priority jsou v souladu s cíli PO 1.
- „Sociální systém začleňující sociálně vyloučené skupiny a působící preventivně proti chudobě“, prostřednictvím které má být dosaženo strategického cíle „Účinná podpora sociálního začleňování, boje s chudobou“. Cíle PO 2 jsou v souladu s definovanou prioritou.
- „Transparentní a efektivní veřejná správa s nízkou mírou administrativní a regulační zátěže a účinně reagující na mimořádné události“, prostřednictvím které má být dosaženo strategického cíle „Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky“. Tyto priority jsou v souladu s cíli PO 4.

Některé investiční priority mají z pohledu návrhu cílů ztíženou situaci, a sice z důvodu neexistence systému, který by dlouhodobě a spolehlivě měřil potřebné výsledkové indikátory (např. cíl „Zvýšit odbornou úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a soulad kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce“, zde lze obtížně dohledat příslušná data, a to minimálně z důvodu neexistence definice veličin jako je např. "požadavky trhu práce", přičemž zlepšení situace na trhu práce z pohledu účastníků může nastat i díky jiným skutečnostem, které na trhu práce proběhnou (zvýšená investiční aktivita, razantní změna na straně poptávky apod.). Evaluátor však předpokládá, že systém monitorování pomocí indikátorů (včetně, mnohdy pro evaluace klíčových, ukazatelů interních) a hodnocení dosahování cílů bude v průběhu provádění uspokojivě plnit požadovanou úlohu a bude využíván i pro potřeby evaluací.

Program ve své naprosté většině intervnuje do oblastí, kde trh neexistuje a kde není relevantní hlouběji řešit otázky selhání trhů či sub-optimálních investičních situací. Mohou však existovat specifické cíle, ve kterých trh existuje, byť z jakéhokoli důvodu selhává. V případě těchto možných specifických cílů by mělo být v budoucnu určeno, jaká opatření (a odpovídající forma podpory) budou využity.

Odpověď na evaluační otázku

Navržené cíle programu jsou konzistentní s identifikovanými problémy a potřebami. Cíle jsou nastaveny odpovídajícím způsobem také z pohledu koncentrace. Cíle jsou srozumitelně a správně zasazeny do kontextu problémů a potřeb a jejich řešení, je tedy patrná kauzalita mezi příčinami problémů, problémy a jejich řešením.

Cíle programu jsou v souladu s EU 2020, Společným strategickým rámcem a Dohodou o partnerství.

Cíle jsou specifické a měřitelné. Předpoklad dosažitelnosti cílů vyjádřených hodnotami výsledkových indikátorů vzhledem k plánované finanční alokaci je převážně naplněn (blíže viz hodnocení v rámci úkolu 3).

Program pracuje s možností, že některé aktivity mohou být realizovány návratným způsobem či prostřednictvím finančních nástrojů (Investiční priority 1.1, 1.3 a 2.1). Před konečným rozhodnutím o formě podpory bude zpracováno ex-ante posouzení vhodnosti a podmínek využití návratné pomoci, pokud by bylo toto posouzení provedeno před finálním schválením programu, lze jeho výsledky zapracovat přímo do návrhu OP.

Evaluační otázka 1.3 Je dostatečně zajištěna vnitřní soudržnost (koherence) specifických cílů programu a koherence ve vztahu k dalším relevantním nástrojům?

Souhrnný závěr za program

Specifické cíle programu v rámci prioritních os 1, 2 a 3 jsou vnitřně koherentní a vykazují vzájemnou komplementaritu. Prioritní osa 4 vykazuje přirozenou nesourodost s ostatními částmi OP Z, zaměřeného primárně na podporu trhu práce a odstraňování chudoby (záběr této prioritní osy adresuje celou škálu fungování veřejné správy a nemá souvislost pouze se zajišťováním zaměstnanosti v ní), nicméně působení specifických cílů PO4 mimo oblast zaměstnanosti a sociálního vyloučení a zbytku OPZ není vzájemně v rozporu.

PRIORITNÍ OSA 1

Souhrnný závěr

Specifické cíle PO 1 jsou vybrány tak, aby pokrývaly pokud možno celou předmětnou doménu podpory zaměstnanosti a adaptability pracovní síly. Intervence budou prováděny jak na straně uchazečů o zaměstnání, tak na straně zaměstnavatelů a institucí podporujících trh práce.

PO 1 má dvě odlišné oblasti působení, a sice problematiku rovnosti žen a mužů a nezaměstnanost mladých osob v regionu NUTSII Severozápad (YEI, více dále). V rámci těchto specifických cílů je podpora nastavena komplexněji, vždy s vazbou na stanovené cíle a výsledky. Výběr a zdůvodnění odlišné „granularity“ je v obou případech akceptovatelný.

Logická stavba specifických cílů v rámci PO 1 odpovídá povaze identifikovaných problémů a potřeb a také vychází ze zákonitostí či daností, jež jsou pro současný trh práce v ČR charakteristické.

Oblast dalšího vzdělávání je vedle OPZ podporována také prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV). Koherence spolupůsobení je založena na předpokladu, že podpora s přímou vazbou na trh práce je realizována právě prostřednictvím OPZ, přičemž ze strany MŠMT bude poskytnuta expertní a koordinační podpora.

OPZ bude prostřednictvím PO 1 podporovat podniky, přičemž stejný okruh příjemců má také OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK). Mezi operačními programy existuje poměrně transparentní rozhraní, které lze obecně charakterizovat samotným zaměřením ESF a EFRR

prostředků. Lze tedy předpokládat, že v tomto případě bude koherence mezi nástroji zaručena, byť se nebude jednat o výslovnou komplementaritu podpor (program synergie explicitně nepopisuje).

Součástí programu je také *Iniciativa na podporu zaměstnanosti mládeže* (YEI), pro kterou je v programu vyčleněna zvláštní investiční priorita (1.5, specifický cíl Snížit míru nezaměstnanosti podpořených mladých osob v regionu NUTS II Severozápad). Díky spolupůsobení s investiční prioritou 1.1 (Specifický cíl 1 Zvýšit míru zaměstnanosti podpořených osob) může být podpořen také synergický efekt integrace YEI do programu.

Komunitární program Evropské unie pro zaměstnanost a sociální inovace (EaSI) má podobné zaměření jako PO 1 OPZ a řídicí orgán si tuto podobnost uvědomuje. Hodnotitelé předpokládají, že v rámci OP bude vytvořen účelný mechanismus, který zajistí koherenci a synergii souběhu těchto dvou nástrojů.

Text OP Z nezahrnuje, i vzhledem k omezenému rozsahu kapitoly 8, explicitní popis funkčního (obsahového) spolupůsobení jednotlivých nástrojů ESIF a očekávané synergie plynoucí z tohoto spolupůsobení. Vazby a synergie jsou však uvedeny v příloze OP Z.

Program počítá se zapojením integrovaných nástrojů a vyčlenil pro nástroj ITI alokace v rámci PO 1. V tuto chvíli je otázkou, nakolik bude tato alokace odpovídat připraveným integrovaným strategiím metropolitních oblastí, nicméně tento rys je dle informací ex ante evaluátora s nositeli IS ITI právě projednáván a vyjasněn bude po samotném předložení integrovaných strategií jejich nositeli ŘO a dále po jejich posouzení. Zpracované strategie mohou představovat významný vstup, na jehož základě může dojít k úpravě alokace v průběhu schvalování / implementace programu. Příslušná pasáž OP může být dotčena požadavky Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014-2020 (po schválení vládou), např. v podobě potřeby adaptace textu v implementačních částech týkajících se integrovaných nástrojů. Z popisu zapojení integrovaných nástrojů je však patrné, že program by měl umožnit financování projektů v jejich rámci.

Odpověď na evaluační otázku

Specifické cíle prioritní osy 1 jsou vnitřně soudržné (koherentní). Koherence cílů PO 1 je nastavena také ve vztahu k dalším relevantním nástrojům.

PRIORITNÍ OSA 2

Souhrnný závěr

Cíle prioritní osy 2 intervnují (podobně jako v případě PO 1) jednak na systém sociálního začleňování a boje s chudobou jako na celek, a také směrem k jednotlivcům (skrze instituce vykonávající sociální služby).

Program v rámci PO 2 obsahuje jak rozvojová opatření (např. podpora sociálního podnikání), jež mohou přinášet nové příležitosti cílovým skupinám, tak opatření kompenzační (např. podpora vzniku sociálního bydlení), která pomáhají snížit tlak na osoby, jež se v komplikované situaci aktuálně nacházejí. Navržená opatření se vzájemně doplňují a jejich společné působení může vést ke zlepšení situace cílových skupin.

Specifickou částí PO 2 je podpora směřující k zvýšení kvality péče o duševní zdraví. Ačkoli se jedná o intervenci, jež svým dopadem a vymezením působí na nepoměrně menší cílovou skupinu než zbytek PO, nelze říci, že by toto působení bylo nekoherentní vzhledem k zaměření prioritní osy jako celku. Nicméně program by v této části měl jasněji osvětlit působení právě v kontextu sociálního začleňování a definovaných cílových skupin (hodnotitel předpokládá, že cílem není plošná reforma psychiatrické péče). Vymezení této podpory je vysvětleno v analytické části a existuje také přímá vazba na *Národní program reformy a Strategii reformy psychiatrické péče*.

Dvě „hlavní“ investiční priority 2.1 a 2.2 jsou dle názoru hodnotitele velice vhodně doplněny o investiční prioritu, jež podporuje komunitně vedené strategie místního rozvoje s cílem zapojit lokální aktéry, bez kterých by byla podpora pravděpodobně méně efektivní a méně udržitelná.

Koherence cílů PO 2 je evidentní také vzhledem k *Integrovanému regionálnímu operačnímu programu*, kdy tento EFRR program bude podporovat investice do výstavby či rekonstrukce objektů a obecně infrastruktury služeb. Otázkou (podobně jako v případě PO 1 a OP PIK) je synergie a vyšší přidaná hodnota spolupůsobení těchto dvou nástrojů, nicméně tato otázka bude řešena v implementační fázi programu.

Aktivity směřující k sociálnímu začleňování pro nejvíce deprivované osoby mohou být financovány jak z OPZ, konkrétně v rámci PO2, tak s využitím *Fondy evropské pomoci nejchudším osobám* (FEAD, MPSV připravuje pro implementaci v rámci ČR samostatný Operační program potravinové a materiální pomoci – OP PMP). Koordinace aktivit z obou OP bude zajištěna úzkou spoluprací zodpovědných řídicích orgánů a vzájemným zastoupením v monitorovacích výborech programů². Koordinace je usnadněna tím, že ŘO OPZ i ŘO OP PMP jsou součástí jedné sekce MPSV (sekce fondů EU), existuje tedy předpoklad pro úspěšné spolupůsobení obou nástrojů.

Azylový, migrační a integrační fond má podobné zaměření jako PO 2 (v rámci cílové skupiny migranti) a řídicí orgán s touto podobností pracuje. Hodnotitelé předpokládají, že v rámci OP bude vytvořen účelný mechanismus, který zajistí koherenci a synergii souběhu těchto dvou nástrojů.

Stejně jako v případě PO 1, i zde program počítá se zapojením integrovaných nástrojů a vyčlenil pro nástroj ITI také v rámci PO 2 konkrétní alokaci. Analogicky s PO 1, je otázkou, nakolik bude tato alokace odpovídat připraveným integrovaným strategiím metropolitních oblastí, nicméně tento rys je aktuálně řešen a bude řešen i následně, po předložení integrovaných strategií jejich nositeli a po jejich posouzení.

Odpověď na evaluační otázku

Specifické cíle prioritní osy 2 jsou vnitřně soudržné (koherentní). Koherence cílů PO 2 je nastavena také ve vztahu k dalším relevantním nástrojům.

² Existence monitorovacího výboru (MV) pro Operační program Potravinové a materiální pomoci není nařízením pro FEAD ustavena. Zřízení MV dle informací evaluátora není v tuto chvíli jisté (nyní existuje pracovní skupina).

PRIORITNÍ OSA 3

Souhrnný závěr

Prioritní osa 3 je poměrně specifická, a to jako celek. Ačkoli by mohly být předmětné intervence začleněny do jiných PO v rámci programu, řídicí orgán předpokládá, že takto konstruovaná podpora přinese lepší výsledky, a tento předpoklad se jeví jako logický.

Koherence v rámci prioritní osy je nasnadě již „z definice věci“, jelikož nepřináší novou oblast působení, ale rozvíjí dva specifické aspekty (sociální inovace a mezinárodní spolupráci). Největší výzvou tedy bude zajištění synergií a přidané hodnoty v rámci programu, tedy mezi PO 3 a PO 1 a PO 2.

V rámci PO 3 nelze předpokládat, že by tato prioritní osa spolupůsobila s jinými nástroji či byla využita v rámci územních integrovaných strategií.

Odpověď na evaluační otázku

Specifické cíle prioritní osy 3 jsou vnitřně soudržné (koherentní). Cíle PO 3 nejsou v rozporu s dalšími relevantními nástroji.

PRIORITNÍ OSA 4

Souhrnný závěr

Prioritní osa 4 je navržena pro financování z tematického cíle č. 11 Posilování institucionální kapacity veřejných orgánů a zúčastněných stran a účinné veřejné správy a obsahuje pouze jeden specifický cíl, „Zvýšit efektivitu a transparentnost veřejné správy“. Takto navržená architektura prioritní osy plně naplňuje definici koherence, respektive není zde žádný prostor pro protichůdné či mimoběžné působení.

Na aktivity podporované v rámci PO4 navazují aktivity IROP, konkrétně v PO1 Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony a PO 3 Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí. Jedná se zejména o intervence spojené se zefektivňováním a zvyšováním transparentnosti veřejné správy prostřednictvím rozvoje ICT, o intervence spojené s podporou investic zaměřených na zvýšení připravenosti k řešení a řízení specifických rizik a katastrof či s podporou pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje. Je zde předpoklad, že se jednotlivé ESF a EFRR intervence budou vzájemně doplňovat, přičemž řídicí orgán popsal zamýšlené koordinační mechanismy.

Případné spolupůsobení Fondu pro vnitřní bezpečnost a PO 4 bude koordinováno prostřednictvím MV ČR, které je jednak věcným garantem prioritní osy a rovněž subjektem zodpovědným za realizaci Fondu pro vnitřní bezpečnost v ČR.

V rámci PO 4 řídicí orgán nepředpokládá zapojení v rámci územních integrovaných strategií, přičemž tento předpoklad lze hodnotit jako oprávněný (vzhledem k systémovému charakteru PO).

Odpověď na evaluační otázku

Specifické cíle prioritní osy 4 jsou vnitřně soudržné (koherentní). Koherence cílů PO 4 je nastavena také ve vztahu k dalším relevantním nástrojům.

3.1.2 Horizontální principy

Evaluační otázka 1.4 Jsou v programu navržena vhodná a dostatečná opatření na prosazování horizontálních principů (rovnost příležitostí žen a mužů, rovné příležitosti a nediskriminace, udržitelný rozvoj)?

ROVNOST PŘÍLEŽITOSTÍ ŽEN A MUŽŮ, ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI A NEDISKRIMINACE

Souhrnný závěr

Kapitola 11 shrnuje přístup Operačního programu k dodržování horizontálních principů. V případě horizontálních principů jako je rovnost příležitostí žen a mužů, rovné příležitosti a nediskriminace, je uveden základní rámec situace v ČR v těchto problematikách, což je důležitým „startovním můstkem“ pro další realizaci opatření. Z popisu je tak jasné, na které části problematiky je nutné se v podmínkách ČR převážně zaměřit.

Souhrnné kapitoly 11.2 a 11.3 vhodně identifikují prioritní osy a investiční priority, u kterých lze předpokládat významný příspěvek k horizontálním principům. Principiálně jde především o prioritní osy 1, 2 a 3, přičemž každá z nich přispívá k naplňování horizontálních principů jiným způsobem, ať již cílí na zvýšení participace cílových skupin, na inovovaná řešení problematiky či specifická opatření na podporu cílových skupin.

Dodržení principu rovnosti mužů a žen bude zajištěno, jak program uvádí, prostřednictvím zakomponování tématu do kritérií pro hodnocení a výběr projektů, kdy projekty s negativním vlivem budou automaticky vyřazeny, což lze hodnotit jako nezbytný základní mechanismus. Nicméně klíčová bude konkrétní specifikace tohoto kritéria, která bude blíže specifikována až při vyhlášení výzev Monitorovacím výborem.

Nastavené monitorování je v souladu s požadavky přílohy 1 nařízení o ESF a odpovídá tedy požadavkům na vykazování dat a pro potřeby vyhodnocování příspěvku projektů.

Pro dodržování těchto horizontálních principů bude tedy **klíčové nastavení a konkrétní specifikace výběrových kritérií** při vyhlášení výzev Monitorovacím výborem a dále při hodnocení zkušeností a následném promítnutí doporučení z evaluací do praxe v průběhu další realizace programu.

PRIORITNÍ OSA 1

Odpověď na evaluační otázku

V investičních prioritách 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 a 1.5 jsou v dostatečné míře zahrnuta specifická opatření na podporu dodržování horizontálních principů. Popis dodržování principů napříč programem je zmíněn v přijatelné formě.

PRIORITNÍ OSA 2

Odpověď na evaluační otázku

V investičních prioritách 2.1, 2.2 a 2.3 jsou v dostatečné míře zahrnuta specifická opatření na podporu dodržování horizontálních principů. Popis dodržování principů napříč programem je zmíněn v přijatelné formě.

PRIORITNÍ OSA 3

Odpověď na evaluační otázku

V investiční prioritě 3.1 jsou v dostatečné míře zahrnuta specifická opatření na podporu dodržování horizontálních principů. Popis dodržování principů napříč programem je zmíněn v přijatelné formě.

PRIORITNÍ OSA 4

Odpověď na evaluační otázku

V investiční prioritě 4.1 jsou v dostatečné míře zahrnuta specifická opatření na podporu dodržování horizontálních principů. Popis dodržování principů napříč programem je zmíněn v přijatelné formě.

PŘÍSTUPNOST PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Dle obecného Nařízení, čl. 55 má být v rámci evaluace posouzen program a jeho opatření také z hlediska „přiměřenosti plánovaných opatření na podporu rovných příležitostí pro ženy a muže a opatření k předcházení jakékoli diskriminaci, zejména s ohledem na přístupnost pro osoby se zdravotním postižením“.

Jak již bylo uvedeno výše, v rámci všech investičních priorit se počítá se zakomponováním horizontálních témat do výběrových kritérií projektů. Tím je pokryta i část nediskriminace (řešená v kapitole 11.2), která se zaměřuje na odstranění diskriminace jakkoliv znevýhodněných osob, včetně osob se zdravotním postižením.

Jedná se především o aktivity v PO 1, které přímo cílí na zvýšení participace osob se zdravotním postižením, konkrétně na trhu práce, ale i o další aktivity všech ostatních prioritních os.

V programovém dokumentu je deklarováno, že bude brán zřetel na příspěvek k rovnému zacházení (včetně osob se zdravotním postižením) a to jak při programování, řízení, monitorování, tak i v evaluacích. Osoby se zdravotním postižením jsou přímo uvedeny jako cílové skupiny u relevantních prioritních os (PO 1 a PO 2). Projekty by měly přispívat k naplňování principu rovných příležitostí pro všechny osoby, což bude ošetřeno výběrovými kritérii.

Program adekvátním způsobem zajišťuje podporu přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením.

UDRŽITELNÝ ROZVOJ

PRIORITNÍ OSA 1

Souhrnný závěr

S ohledem na zaměření programu nebudou intervence cíleny s přímým dopadem na životní prostředí. Nepřímý příspěvek k udržitelnému rozvoji lze spatřit v oblasti vzdělávání a vytváření nových pracovních míst v odvětvích nezatěžujících životní prostředí. Téma udržitelného rozvoje bude do programu zahrnuto zakomponováním do kritérií pro výběr projektů, přičemž projekt s negativním dopadem na toto horizontální téma nebude podpořen. Téma ochrany životního prostředí tak bude obsaženo v rámci popisu relevance předmětu a aktivit projektu.

Zpracovatel by rád upozornil na potenciální riziko vyplývající ze skutečnosti, že ačkoliv je v programu uvedeno, že principy udržitelného rozvoje budou při hodnocení a výběru projektů zohledňovány výběrovými kritérii, v programu nejsou tato kritéria konkrétně specifikována, což se může nakonec promítnout do skutečného vlivu projektů a programu na udržitelný rozvoj různými způsoby. Program rovněž nepopisuje způsob provádění následného monitoringu a evaluací a neuvádí ani postupy pro případ nedostatečného naplňování těchto kritérií. Zpracovatel proto tato kritéria doporučuje specifikovat a uvést je v podpůrné dokumentaci k programu.

PRIORITNÍ OSA 1

Odpověď na evaluační otázku

Podpora principu udržitelného rozvoje, zejm. ochrany životního prostředí je vzhledem k zaměření a cílům PO 1 vymezena u všech investičních priorit dostatečně.

PRIORITNÍ OSA 2

Odpověď na evaluační otázku

Podpora principu udržitelného rozvoje, zejm. ochrany životního prostředí je vzhledem k zaměření a cílům PO 2 vymezena u všech investičních priorit dostatečně.

PRIORITNÍ OSA 3

Odpověď na evaluační otázku

Podpora principu udržitelného rozvoje, zejm. ochrany životního prostředí je vzhledem k zaměření a cílům PO 3 vymezena dostatečně.

PRIORITNÍ OSA 4

Odpověď na evaluační otázku

Podpora principu udržitelného rozvoje, zejm. ochrany životního prostředí je vzhledem k zaměření a cílům PO 4 vymezena dostatečně.

3.2 Evaluační úkol 2 – Nastavení prioritních os

Evaluační otázka 2.1 je řešena na úrovni celého programu a dále v dílčích kapitolách na úrovni jednotlivých investičních priorit.

3.2.1 Zhodnocení na úrovni celého programu

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika **programu jako celku** je tvořena skrze jeho prioritní osy a jejich investiční priority, které jsou vhodně nastaveny z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňují možné působení vnějších vlivů. Celková strategie programu (jak je řešeno v evaluačním úkolu 1) je vhodně nastavena, identifikované problémy a potřeby jsou relevantní k aktuální situaci a jsou konzistentní s nastavenými cíli. Nastavené specifické cíle jsou soudržné.

Z výše uvedeného vyplývá, že i intervenční logiku programu jako celku lze považovat za funkční.

3.2.2 Nastavení prioritní osy 1

3.2.2.1 Investiční priorita 1.1

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Souhrnný závěr

Investiční priorita 1.1 *Přístup k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání a neaktivní osoby, včetně dlouhodobě nezaměstnaných a osob vzdálených trhu práce, také prostřednictvím místních iniciativ na podporu zaměstnanosti a podpory mobility pracovníků* prostřednictvím specifického cíle *Zvýšit míru zaměstnanosti podpořených osob* reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. Jedná se o klíčovou investiční prioritu v rámci Prioritní osy 1 i celého programu, která přímo přispívá k dosažení cíle NPR (75% obecné míry zaměstnanosti osob 20-64 let).

Problémy a příčiny jsou dostatečně popsány, včetně doložení kvantitativními údaji a potřeby jsou rovněž zdůvodněny (s jednou výhradou - analýza problémů a potřeb nezodpovídá potřebu podpory flexibilních forem odměňování, tudíž bylo doporučeno doplnění zdůvodnění potřebnosti této podpory či její vyjmutí). Vhodně jsou zmíněny klíčové externí faktory působící v oblasti trhu práce a zaměstnanosti.

Navržen byl široký vějíř, v praxi na sebe často navazujících, aktivit. Při konstrukci teorie změny bylo možno aktivity přiřadit k očekávaným výsledkům, směřujícím k naplnění specifického cíle IP investiční

priority IP 1.1. Ke snížení regionální diferenciace v přístupu k zaměstnání však může dojít za spolupůsobení všech aktivit a zejména se to bude odvíjet o samotného způsobu implementace podpory a zaměření výzev z územního hlediska (ne od realizace některé aktivity jako takové).

Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze tedy označit za funkční (plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifického cíle a umožní reagovat na případné vnější vlivy).

Z hlediska forem podpory je zvažováno využití finančních nástrojů v oblasti podpory zahájení podnikání uchazečů a zájemců o zaměstnání (a to v rámci realizace nových či inovativních nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti) s tím, že před případným využitím finančních nástrojů bude zpracováno ex-ante posouzení vhodnosti a podmínek pro jejich využití. Tento přístup odpovídá zaměření plánovaných aktivit a nejúčinnější pro dané cílové skupiny a specifické cíle programu a je odůvodnitelný. Hledání možností využití finančních nástrojů v této oblasti lze ocenit.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Navrhované formy podpory nejsou v textu investiční priority explicitně popsány. Odstavec *Plánované využití finančních nástrojů* pouze naznačuje možnost jiného finančního schématu než je dotace v oblasti podpory zahájení podnikání uchazečů a zájemců o zaměstnání, jakožto součást nových či inovovaných nástrojů APZ.

3.2.2.2 Investiční priorita 1.2

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Souhrnný závěr

Investiční priorita 1.2 *Rovnost žen a mužů ve všech oblastech, včetně přístupu k zaměstnání a kariérní postup, sladění pracovního a soukromého života a prosazování stejného ohodnocení za stejnou práci* prostřednictvím specifického cíle *Snížit rozdíly v postavení žen a mužů na trhu práce* reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. Investiční priorita přímo reaguje na Specifické doporučení Rady č. 4 v oblasti zvýšení dostupnosti služeb péče o děti a přímo přispívá k dosažení cíle NPR (65% míry zaměstnanosti žen).

Pro investiční prioritu 1.2 jsou problémy a příčiny dostatečně popsány, včetně doložení klíčových kvantitativních údajů. Potřeby jsou rovněž zdůvodněny.

Doplňeny byly údaje z demografické prognózy ovlivňující oblast kapacit předškolního vzdělávání a služeb péče o děti. Bylo by zároveň vhodné uvést, že problém dostupnosti předškolního vzdělávání a služeb péče o děti není shodný na celém území. Klíčové externí faktory jsou uvedeny.

Při konstrukci teorie změny bylo možno aktivity přiřadit k očekávaným výsledkům, směřujícím k naplnění specifického cíle IP investiční priority IP 1.2.

Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze tedy označit za funkční (plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifického cíle a umožní reagovat na případné vnější vlivy).

Navrhované formy podpory (dotace) nejsou v textu investiční priority explicitně popsány. Využití finančních nástrojů se nepředpokládá. Tento přístup odpovídá zaměření plánovaných aktivit a definici cílové skupiny a specifického cíle investiční priority a je odůvodnitelný.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Navrhované formy podpory nejsou v textu investiční priority explicitně popsány. Nevyužití finančních nástrojů je odůvodnitelné.

3.2.2.3 Investiční prioritě 1.3

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Souhrnný závěr

Pro Investiční prioritu 1.3 *Pomoc pracovníkům, podnikům a podnikatelům přizpůsobovat se změnám* je vymezen jeden specifický cíl *Zvýšit odbornou úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a soulad kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce*. U tohoto specifického cíle jsou identifikovány dva zásadní problémové okruhy – nízká úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a nesoulad mezi kvalifikační úrovní pracovní síly a požadavků trhu práce. U druhého problémového okruhu je však zmíněna pouze kvalifikační úroveň, nikoliv kvalifikační struktura, což je rovněž častá příčina nesouladu nabídky a poptávky na trhu práce. Bylo tedy doporučeno doplnění popisu identifikovaného problému nesouladu o dimenzi kvalifikační struktury, která je spolu s kvalifikační úrovní zásadní pro sladění nabídky a poptávky na trhu práce.

Příčiny problémů jsou popsány dostatečně podrobně. Je zde uvedena i příčina „*Podniky procházející restrukturalizací nebo končící svoji činnost často poskytují propouštěným zaměstnancům jen malou podporu při nalezení nového uplatnění*“, která má jen jednu slabou vazbu na problémový okruh nesouladu kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce. A to je z důvodu uvedeného výše, protože problémem není jen nesoulad kvalifikační úrovně, ale rovněž velmi často kvalifikační struktury. Tento problém hodnotitel doporučil explicitně uvést (viz výše).

Dále je uvedena příčina „*Rychlé technologické změny na globálním trhu, které neustále mění požadavky trhu práce na pracovní sílu*“. Při takto definované příčině nemá smysl přijímat nápravná opatření k odstranění příčiny (technologického pokroku), a je označena jako externí faktor. Pokud

však příčina bude formulována jako „*Nedostatečná reakce na měnící se požadavky trhu práce z důvodů technologických změn*“, je již možno na takovou příčinu reagovat, a aktivity IP 1.3 ji pomáhají řešit. Specifický cíl dobře reaguje na identifikované problémy, včetně explicitně nezmíněného problému nesouladu kvalifikační struktury s požadavky trhu práce.

Intervenční logiku lze z hlediska specifického cíle považovat za funkční. Problémy a jejich příčiny lze s výše uvedenou výhradou, kterou lze snadno zapracovat, považovat za dobře identifikované, plánované aktivity reagují na správně vymezené příčiny a ve svém důsledku vedou k naplňování očekávaných výsledků a definovaného specifického cíle.

V dokumentu jsou konkrétní aktivity navázány a identifikované příčiny problémů a pokrývají celé spektrum aktivit, vedoucích k odstranění problémů. Lze předpokládat, že aktivity povedou k naplnění výsledků a splnění specifického cíle IP 1.3. Při konstrukci teorie změny bylo možno aktivity přiřadit k očekávaným výsledkům, směřujícím k naplnění specifického cíle IP investiční priority IP 1.3.

Navrhované formy podpory nejsou explicitně popsány. Odstavec *Plánované využití finančních nástrojů* pouze naznačuje možnost jiného finančního schématu než je dotace u vzdělávání zaměstnanců. V případě podpory zaměřené na cílovou skupinu stávajících zaměstnanců považuje hodnotitel za vhodné využít i jiná schémata než dotace s respektováním veřejné podpory.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Navrhované formy podpory (dotace) nejsou v textu investiční priority explicitně popsány. Je zvažováno využití finančních nástrojů u vzdělávání zaměstnanců.

3.2.2.4 Investiční priorita 1.4

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Pro Investiční prioritu 1.4. *Modernizace institucí trhu práce, jako jsou veřejné a soukromé služby zaměstnanosti a přispívání k adaptaci na potřeby trhu práce, včetně prostřednictvím opatření pro zlepšení nadnárodní mobility pracovníků a programů mobility a lepší spolupráce mezi institucemi a příslušnými zúčastněnými stranami* jsou vymezeny 2 specifické cíle: 1. *Zvýšit kapacitu, komplexnost a kvalitu služeb poskytovaných institucemi veřejných služeb zaměstnanosti* a 2. *Zvýšit kvalitu systému dalšího vzdělávání.*

U prvního specifického cíle je identifikován jeden problémový okruh – nízká kapacita institucí trhu práce a poskytované služby neodpovídají zcela potřebám klientů. V popisu Specifického cíle 1 (kapitola 2.1.11 OPZ) je zdůrazněno zaměření tohoto specifického cíle, resp. intervencí realizovaných v jeho rámci, na posílení analytické, **metodické a řídicí schopnosti MPSV, Úřadu práce ČR a dalších institucí na trhu práce při realizaci politiky zaměstnanosti.** V identifikovaných příčinách problémů však v aktuální verzi (na rozdíl od verzí předešlých) není identifikována žádná příčina problémů

vycházející či související se systémem řízení, rozdělení kompetencí, metodickém vedení apod. Příčiny se striktně váží na personální vybavenost, jejich kvalifikaci a odbornost, nástroje na trhu práce, kvalitu statistických informací a zapojení relevantních aktérů na TP, rozdělení kompetencí a nesystémovost je zúžena na otázku partnerství a podpory spolupráce regionálních aktérů a ÚP ČR.

V tomto ohledu lze doporučit sjednocení těchto dvou přístupů a zdůraznění nutnosti posílení metodické a řídicí schopnosti MPSV, Úřadu práce ČR a dalších institucí na trhu práce při realizaci politiky zaměstnanosti tak, aby obě tyto části OPZ byly v souladu a zdůraznit vazbu mezi touto problematickou oblastí a aktivitou *Podpora rozvoje a kapacit institucí trhu práce* (tedy včetně analytických, metodických a řídicích aspektů). Tato konstrukce by plně odpovídala rovněž indikativnímu výčtu podporovaných aktivit.

Další příčiny problémů vztahujících se ke Specifickému cíli 1 jsou definovány vhodně a dostatečně podrobně.

Totéž lze říci k příčinám problémů relevantních pro Specifický cíl 2, kde bude významnou úlohu sehrávat koordinace činností s MŠMT ČR.

Specifický cíl dobře reaguje na identifikované problémy, včetně explicitně nezmíněného problému nesouladu kvalifikační struktury s požadavky trhu práce, který klade na oblast dalšího vzdělávání přímé nároky.

Intervenční logiku lze z hlediska specifického cíle považovat za funkční. Problémy a jejich příčiny lze s výše uvedenou výhradou považovat za vhodně vymezené, navrhované aktivity reagují na vymezené příčiny a v konečném důsledku vedou k naplňování očekávaných výsledků a definovaného specifického cíle. Lze předpokládat, že aktivity povedou nebo přispějí k naplnění výsledků, které vyústí k dosažení nadefinovaných specifických cílů IP 1.4, tj. ke zvýšení kapacity, komplexnosti a kvality služeb poskytovaných institucemi veřejných služeb zaměstnanosti a dále ke zvýšení kvality systému dalšího vzdělávání.

Navrhované formy podpory (dotace) nejsou v textu investiční priority explicitně popsány. Využití finančních nástrojů se nepředpokládá. Tento přístup odpovídá zaměření plánovaných aktivit a definici cílové skupiny a specifického cíle investiční priority a je odůvodnitelný.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Navrhované formy podpory nejsou v textu investiční priority explicitně popsány. Nevyužití finančních nástrojů je odůvodnitelné.

3.2.2.5 Investiční priorita 1.5

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Investiční priorita 1.5 *Trvalé začlenění mladých lidí na trhu práce, mimo jiné pomocí „záruky pro mladé lidi“, a to zejména těch, kteří nemají zaměstnání nebo nejsou v procesu vzdělávání nebo neprocházejí odbornou přípravou, včetně těch mladých lidí, kterým hrozí sociální vyloučení, a mladých lidí z marginalizovaných komunit prostřednictvím specifického cíle Snížit míru nezaměstnanosti podpořených mladých osob v regionu NUTS II Severozápad* reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. Jedná se o investiční prioritu, v rámci které bude čerpána podpora z *Iniciativy na podporu zaměstnanosti mládeže*.

V textu investiční priority 1.5 jsou problémy a příčiny dostatečně popsány, včetně doložení klíčových kvantitativních údajů. Nicméně v kapitole *Analýza problémů a identifikace příčin a potřeb ČR v oblasti rozvoje lidských zdrojů* není IP 1.5 uvedena a chybí samostatná tabulka nebo zařazení IP 1.5 do tabulky problémů a příčin v části Zaměstnanost a trh práce. Hodnotitel doporučil její doplnění.

Při konstrukci teorie změny bylo možno aktivity přiřadit k očekávaným výsledkům, směřujícím k naplnění specifického cíle IP investiční priority IP 1.5.

Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční (plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifického cíle a umožní reagovat na případné vnější vlivy).

Navrhované formy podpory (dotace) nejsou v textu investiční priority explicitně popsány. Využití finančních nástrojů se nepředpokládá. Tento přístup odpovídá zaměření plánovaných aktivit a definici cílové skupiny a specifického cíle investiční priority a je odůvodnitelný.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Navrhované formy podpory nejsou v textu investiční priority explicitně popsány. Nevyužití finančních nástrojů je odůvodnitelné.

3.2.3 Nastavení prioritní osy 2

3.2.3.1 Investiční priorita 2.1

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Souhrnný závěr

Investiční priorita 2.1 *Aktivní začleňování, včetně začleňování s ohledem na podporu rovných příležitostí a aktivní účast a zlepšení zaměstnatelnosti* prostřednictvím dvou specifických cílů reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. Důraz je kladen na komplexní řešení problematiky sociálního začleňování řešící hlavní příčiny spojené s malou uplatnitelností osob sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených na trhu práce a ve společnosti.

Zvyšování uplatnitelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce vyžaduje komplexní přístup dotýkající se vzájemně doplňujících se oblastí a bude tak kromě podpory dostupných sociálních a dalších služeb zajištěno důrazem na komunitní služby a sociální práci, programy pro cílové skupiny, boj proti diskriminaci a podporou sociálního podnikání. Zvolený přístup lze vzhledem k dané problematice a potřebám v ČR označit za vhodný. Ex-ante evaluátor považuje za obzvlášť přínosný důraz kladený na nezbytnost koordinace prostřednictvím místních samospráv se zapojením relevantních aktérů, zde však dochází k částečnému prolínání s ostatními investičními prioritami.

Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční (plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifických cílů a umožní reagovat na případné vnější vlivy). Z hlediska závažnosti identifikovaných problémů a jejich příčin je nezbytné poukázat na chybějící explicitní uchopení řešení problému vyloučených lokalit v popisu specifického cíle. Plánované aktivity tuto problematiku sice umožňují řešit, s ohledem na závažnost problému (viz i kap. 1.1 OPZ) by však bylo vhodné tento problém explicitně uchopit prostřednictvím adekvátního vymezení očekávaných výsledků. Tato otázka je explicitně řešena pouze ve venkovských oblastech v rámci IP 2.3³. Evaluátorem proto bylo doporučeno explicitní uchopení řešení problematiky vyloučených lokalit prostřednictvím očekávaných výsledků i v rámci IP 2.1 s tím, že IP 2.3 tento problém řeší pouze ve venkovském území.

Mezi další identifikované problémy, které nejsou očekávanými výsledky uchopeny, patří i problematika diskriminace, mladých lidí a propojování služeb. Tyto jsou však explicitně pokryty v rámci plánovaných aktivit.

Ex-ante evaluátor chápe nutné omezení rozsahu textu s ohledem na požadavky EK (Template k OP) s tím, že není možné v textu postihnout všechny relevantní aspekty. V návaznosti na to by také bylo vhodné provést revizi textu a zamezit zbytečným duplicitám, případně některé aktivity sloučit či lépe seskupit. Z tohoto hlediska se jako duplicitní v některých ohledech jeví přílišný důraz na popis

³ Dle Analýzy sociálně vyloučených romských lokalit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti (Gabal A&C, 2006) bylo 30 % obcí či více vyloučenými lokalitami o velikosti nad 20 tis. obyvatel. Vzhledem k tomu, že ve větších sídlech je často více než jedna vyloučená lokalita, podíl vyloučených lokalit v obcích nad 20 tis. obyv. bude výrazně vyšší než uvedených 30 %. Viz také IP 2.3.

plánovaných opatření (de facto aktivit) v popisu specifického cíle na úkor vymezení očekávaných výsledků (týká se SC 2.1). Dochází pak k duplicitám v textu ke specifickému cíli s výčtem plánovaných aktivit. Vymezené aktivity by pak bylo vhodné lépe uspořádat a případně seskupit (například aktivity spojené s koordinační rolí obcí nejsou v textu seskupeny a některé by bylo možné sloučit; viz doporučení). Některé z vymezení aktivit by bylo vhodné formulovat spíše jako principy provádění (respektive jako očekávané výsledky z hlediska funkčnosti systému) v rámci vymezení specifického cíle (např. Zapojování osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených do prevence a do rozhodovacích procesů; podpora profesionální realizace sociální práce).

- Příklady možného zjednodušení/zestručnění aktivit:
 - Sloučit aktivity zaměřené na „programy“ pro dané cílové skupiny (*Vzdělávání a poradenství, aktivizační, asistenční a motivační programy; Programy prevence sociálně patologických jevů...; Programy sekundární a terciární prevence pro osoby ohrožené závislostmi nebo závislé; případně i podpora mladým lidem*)
 - Sloučit a seskupit a aktivity týkající se koordinační role obcí (*Posilování koordinační role obcí s rozšířenou působností; Podpora aktivit místních samospráv při optimalizaci pokrytí regionů sociálními službami; Podpora plánování sociální bytové politiky obcí; Podpora politiky založené na datech; Podpora politiky založené na datech*).
 - Aktivita: „Podpora a vytváření podmínek pro vznik a rozvoj sociálních podniků, včetně společensky odpovědného zadávání zakázek“ se zdá být nadbytečná.

Z hlediska forem podpory je zvažováno využití finančních nástrojů v oblasti sociální ekonomiky s tím, že před případným využitím finančních nástrojů bude zpracováno ex-ante posouzení vhodnosti a podmínek pro jejich využití. Tento přístup lze označit za odůvodnitelný.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Ex-ante evaluátor s ohledem na identifikované problémy a jejich příčiny doporučil explicitní uchopení řešení problematiky vyloučených lokalit prostřednictvím očekávaných výsledků a celkově zdůraznit vymezení očekávaných výsledků v rámci jednotlivých řešených problémových okruhů u specifického cíle 2.1. Další doporučení směřují k zprehlednění a zestručnění vymezení plánovaných aktivit.

Navrhované formy podpory nejsou v dokumentu explicitně popsány. Odstavec Plánované využití finančních nástrojů pouze naznačuje možnost využití finančních nástrojů v oblasti sociální ekonomiky. Možnost využít i jiná schémata než dotace považuje hodnotitel za rizikové z hlediska schopnosti financování ze strany příjemců. Před případným využitím finančních nástrojů bude tedy nutné z tohoto hlediska provést posouzení vhodnosti a absorpční kapacity. S tímto zpracovatel počítá.

3.2.3.2 Investiční priorita 2.2

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Souhrnný závěr

Investiční priorita 2.2 *Zlepšování přístupu k dostupným, udržitelným a vysoce kvalitním službám, včetně zdravotnictví a sociálních služeb obecného zájmu* prostřednictvím dvou specifických cílů reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. V rámci specifického cíle 1 je kladen odpovídající důraz na dostupnost, propustnost a udržitelnost kvalitních sociálních služeb na základě potřeb, a to prostřednictvím vytváření sítí, strategického řízení, koncepční práci a hodnocení efektivity a vzdělávání. V oblasti služeb pro rodiny a děti je zdůrazněna provazba prevence a intervence a opatření směřující k deinstitucionalizaci. Specifický cíl 2 se v souladu s identifikovanými problémy a příslušnými národními strategiemi zaměřuje odpovídajícím způsobem na oblast prevence, podpory zdraví a zdravého životního stylu a na rozvoj komunitní péče a deinstitucionalizace v oblasti psychiatrické péče. Lze očekávat, že plánované intervence přispívají k sociálnímu začlenění a prevenci sociálního vyloučení ohrožených osob. V oblasti zdravotnictví pak také ke snížení nákladovosti zdravotní péče.

Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční (plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifických cílů a umožní reagovat na případné vnější vlivy). Hodnotitel v souvislosti s otázkou sociálního bydlení považuje za nezbytné zpřesnění vymezení cílových skupin, mezi které jsou zařazeny i *provozovatelé sociálního bydlení*. Z programu by mělo být zřejmé, že podpora nebude směřována poskytovatelům tzv. „ubytoven“ kteří parazitují na stávajícím stavu v oblasti sociálního bydlení.

Problém *Výskyt rizikových faktorů* je identifikován v textu analytické části dokumentu, ale chybí mezi příčinami uvedenými v příslušném výčtu (tabulce). Na tento problém pak navazuje podstatná část SC 2.2.2 (související aktivity na podporu zdraví a životního stylu jsou také zahrnuty). Hodnotitel tak doporučil doplnit tento aspekt mezi příčiny problémů do příslušné tabulky v kap. 1.1 (jedná se o technicko-formální nikoli věcnou záležitost – problém je identifikován i řešen).

Za formulačně zavádějící ex-ante evaluátor považuje vymezení problému „Nízká úroveň zdravotních služeb, především v oblasti dlouhodobé péče a vysoká míra institucionalizace zdravotnické péče“ s tím, že program z hlediska deinstitucionalizace řeší oblast psychiatrické péče a oblast dlouhodobé péče není intervencemi řešena. Vymezení příčiny problému by, s ohledem na zaměření intervencí, hodnotitel doporučil příčinu problému uvedenou v příslušné tabulce adekvátně přeformulovat.

Z hlediska přehlednosti textu a zjednodušení (zkrácení) hodnotitel doporučil zamezení některých duplicit v popisu specifického cíle 1 v otázce *efektivity služeb*. Hodnocení efektivity služeb je v textu (duplicitně) řešeno ve dvou na sebe nenavazujících odstavcích. Obdobně *rozvoj strategického řízení* a *související řízení sítí* je řešeno ve dvou na sebe nenavazujících odstavcích.

Vymezení aktivit respektuje svou vnitřní logiku, v některých případech však dochází k duplicitám či zbytečnému rozdělování aktivit. Např. *rozvoj nových modelů služeb* by bylo vhodné spojit (sloučit) s aktivitami zaměřenými na *přenos dobré praxe a podporu pilotních projektů* (aktivity v pořadí č. 3 a

7); *odstranění dopadů institucionalizace* by bylo vhodné provázat (sloučit) s transformací a deinstitucionalizací (aktivity v pořadí č. 1 a 2); vymezení aktivit na oblast vzdělávání (celkem čtyři aktivity plus aktivity zaměřená na vzdělávání lékařů) lze pak označit za zbytečně podrobné a bylo by je také možné sloučit (aktivity v pořadí č. 12-15). S cílem zjednodušit a zestručnit text tak hodnotitel doporučil provázání a sloučení výše uvedených aktivit.

Navrhované formy podpory nejsou explicitně popsány. Využití finančních nástrojů se nepředpokládá, což odpovídá cílovým skupinám a zaměření intervencí.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Ex-ante evaluátor doporučil zpřesnění a zjednodušení textu z hlediska zajištění lepšího provázání řešených otázek a vymezení plánovaných aktivit.

Navrhované formy podpory nejsou v dokumentu explicitně popsány s tím, že využití finančních nástrojů se nepředpokládá. Nevyužití finančních nástrojů je odůvodněno zaměřením intervencí a cílovými skupinami.

3.2.3.3 Investiční priorita 2.3

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Souhrnný závěr

Investiční priorita 2.3 *Komunitně vedené strategie místního rozvoje*⁴ prostřednictvím jednoho specifického cíle reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. V rámci IP budou prostřednictvím Strategii komunitně vedeného místního rozvoje realizovány aktivity v souladu se zaměřením ostatních prioritních os (zejména PO1 a PO2) s tím, že si tato investiční priorita klade vlastní cíle. Důraz je odůvodněně kladen na podporu spolupráce místních aktérů, nabídku sociálních služeb a dalšího vzdělávání přizpůsobeného potřebám venkova. Zdůrazněno je zaměření na řešení problematiky vyloučených lokalit a podpora sociálního podnikání. Intervence, tak jak jsou nastaveny, by měly vést k lepšímu zacílení podpory na místní potřeby a ve svém důsledku přispět ke *snížení lokální nezaměstnanosti, lepšího využití ekonomického potenciálu venkova, zlepšení spolupráce všech místních aktérů při řešení problémů lokální zaměstnanosti a zlepšení situace osob vyloučených a ohrožených sociálním vyloučením žijících na venkově*.

Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční (plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků, respektive k řešení identifikovaných problémů a specifických cílů a umožní reagovat na případné vnější vlivy) s výhradou. Hodnotitel však upozornil, že očekávané výsledky neodrážejí některé problémy identifikované v rámci analytické části (kap. 1.1),

⁴ V souladu s příslušným nařízením má správně být: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje

a to přesto, že plánované aktivity na tyto problémy reagují. Jedná se o oblast *neadekvátní nabídky dalšího vzdělávání a nízké nabídky služeb*. V rámci specifického cíle by bylo vhodné vymezit odpovídající očekávané výsledky reagující na tyto identifikované problémy.

V analytické části dokumentu (kap. 1.1) se uvádí, že „přítomnost (vyloučených lokalit) je vyšší ve strukturálně nerozvinutých regionech a periferních (venkovských) regionech“. Toto tvrzení hodnotitel považuje za zavádějící a doporučil jej upravit, případně doložit daty, protože podle Analýzy sociálně vyloučených romských lokalit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti (Gabal A&C, 2006) bylo 30 % obcí s jednou či více vyloučenými lokalitami o velikosti nad 20 tis. obyvatel. Vzhledem k tomu, že ve větších sídlech je často více než jedna vyloučená lokalita, podíl vyloučených lokalit v obcích nad 20 tis. obyv. bude výrazně vyšší než uvedených 30 %. Přesný podíl vyloučených lokalit mimo území venkova není hodnotiteli znám. Tento závěr je také relevantní z hlediska zaměření a vymezení očekávaných výsledků IP 2.1 (viz hodnocení této investiční priority výše).

Aktivita: „*Podpora prorodinných opatření obcí a dalších aktérů na místní úrovni*“ není v dokumentu nijak odůvodněna, tj. nenavazuje na identifikované problémy ani očekávané výsledky v rámci příslušného specifického cíle.

Název investiční priority je nezbytné uvést v soulad s příslušným nařízením a vymezením v Dohodě o partnerství. Správně má být: Strategie komunitně vedeného místního rozvoje. Tento pojem je v některých případech chybně používán i v textu.

Navrhované formy podpory nejsou explicitně popsány. Využití finančních nástrojů se nepředpokládá, což odpovídá cílovým skupinám a zaměření intervencí.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Ex-ante evaluátor doporučil úpravu, případně doložení analytickými daty tvrzení, že přítomnost vyloučených lokalit je vyšší ve venkovských oblastech. Předpokládaná aktivita „*Podpora prorodinných opatření obcí a dalších aktérů na místní úrovni*“ by pak měla navazovat na vymezené problémy a očekávané výsledky.

Navrhované formy podpory nejsou v dokumentu explicitně popsány s tím, že využití finančních nástrojů se nepředpokládá. Nevyužití finančních nástrojů je odůvodněno zaměřením intervencí a cílovými skupinami.

3.2.4 Nastavení prioritní osy 3

3.2.4.1 Investiční priorita 3.1

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Souhrnný závěr

Prioritní osa 3 *Sociální inovace a mezinárodní spolupráce* prostřednictvím jednoho specifického cíle *Zvýšit efektivitu sociálních inovací a mezinárodní spolupráce v tematických oblastech OPZ* reaguje na identifikované problémy a jejich příčiny. Důraz je kladen na celkový rozvoj inovačního prostředí, a to jak na straně nabídky, tak na straně poptávky. Intervence se zaměřují na budování kapacit, podporu vzniku a ověřování inovací a aplikaci zahraničních zkušeností. Podstatné je pak předpokládané zajištění šíření inovací prostřednictvím ostatních tematicky zaměřených prioritních os. Pojetí a cíle inovace a celého inovačního procesu jsou v programu podrobně vymezeny.

Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční (plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifických cílů a umožní reagovat na případné vnější vlivy).

Navrhované formy podpory nejsou explicitně popsány. Využití finančních nástrojů se nepředpokládá, což odpovídá cílovým skupinám, typům příjemců a zaměření intervencí.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

Navrhované formy podpory nejsou v dokumentu explicitně popsány s tím, že využití finančních nástrojů se nepředpokládá. Nevyužití finančních nástrojů je odůvodněno zaměřením intervencí a cílovými skupinami.

3.2.5 Nastavení prioritní osy 4

3.2.5.1 Investiční priorita 4.1

Evaluační otázka 2.1 Má program jako celek a jednotlivé části programu správně zformulovanou intervenční logiku?

Souhrnný závěr

Prioritní osa 4, resp. investiční priorita 4.1 *Efektivní veřejná správa* má pouze jeden specifický cíl, kterým je „Zvýšit efektivitu a transparentnost veřejné správy“. Zaměření IP je poměrně široké a ve skutečnosti pokrývá jak oblast veřejné správy, tak i justice.

Spektrum navržených opatření je značně široké a pokrývá jak oblast nastavení systémů, tak i souvisejícího rozvoje lidských zdrojů, prostřednictvím vyšší celkové systémové koncepčnosti jednotlivých prvků v rámci celého procesu veřejné politiky/služby (od přípravy až po vyhodnocení) a otevřenosti (transparentnosti) za využití moderních přístupů a technologií k celkovému zefektivnění veřejné správy a justice v ČR. Do značné míry se zaměřuje na pokračování aktivit financovaných v předchozím období s cílem dokončení systémových a procesních opatření.

Intervenční logiku z hlediska naplňování specifických cílů lze označit za funkční (plánované aktivity vedou k naplňování očekávaných výsledků a specifických cílů).

Popsaná intervenční logika programu je značně lineární, kdy jedné identifikované příčině v zásadě odpovídá většinou jedna aktivita. U naprosté většiny aktivity je jasná vazba příčina – aktivita toto není úplně zřejmé u aktivity „*Nastavení a rozvoj vysoké úrovně profesionalizace, depolitizace a transparentnosti personálních, řídicích, kontrolních a rozhodovacích procesů ve veřejné správě, zejména pak ve státní správě, včetně státní služby*“.

Opatření (aktivity) v rámci PO 4 reagují na klíčové problémy a doporučení ze strany EU, a proto lze považovat aktivity za vhodně nastavené.

Program používá termín *veřejná správa* v širokém pojetí, vč. justice, nicméně co vše je jím míněno a co vše zahrnuje je uvedeno pouze v poznámce pod čarou kapitoly 2.4 (str. 95). Jednoznačné vymezení obsahu pojmu *veřejná správa* tak jak je využíván v dokumentu by přispělo k jednoznačnosti a nespornosti textu, avšak nenarušuje intervenční logiku.

Navrhované formy podpory nejsou v textu programu explicitně popsány. Z hlediska předpokládaných grantových forem podpory lze navrženou formu intervence považovat za vhodnou s ohledem na vymezené typy aktivit a příjemců pomoci. Za pozitivní lze považovat ustanovení, deklaraci že *bude usilováno o využívání zjednodušených forem vykazování výdajů (využití jednotkových nákladů)*.

Odpověď na evaluační otázku

Intervenční logika s výhradami naplňuje náležitosti z hlediska relevance, účinnosti, účelnosti a zohledňuje možné působení/dopadu vnějších vlivů a lze ji považovat za funkční.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Ex-ante evaluátor s ohledem na výše uvedené doporučuje vyjasnit/uvádět obsah pojmu veřejná správa (tzn. že zahrnuje širší oblast vč. justice), tak aby byl jasný v celém textu programu.

Navržené formy podpory jsou odpovídající s ohledem na typy aktivit a příjemců pomoci za vhodné, navíc i při snaze o využívání zjednodušených forem vykazování výdajů.

3.3 Evaluační úkol 3 – Monitoring programu

Evaluační otázka 3.1 je řešena na úrovni celého programu a dále v dílčích kapitolách na úrovni jednotlivých investičních priorit.

3.3.1 Zhodnocení na úrovni celého programu

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Odpověď na evaluační otázku

Vyhodnocení indikátorové soustavy, výchozích a cílových hodnot indikátorů a postupů monitoringu včetně milníků je řešeno na úrovni jednotlivých prioritních os, respektive jejich investičních priorit a to v souladu s evaluačními podotázkami.

Na základě tohoto hodnocení lze pro celý program vyhodnotit nastavení indikátorové soustavy a postupů monitoringu v zásadě jako vhodné pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu (bližší hodnocení viz níže).

3.3.2 Prioritní osa 1

3.3.2.1 Investiční priorita 1.1

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

V dokumentu jsou vymezeny 2 indikátory výstupů (dále se členící dle požadavků Přílohy 1 nařízení o ESF) a 7 indikátorů výsledků. Z hlediska obsahové náplně aktivit přispívajících k naplňování specifického cíle jsou nastavené indikátory relevantní. A **vymezené indikátory výsledku vhodně navazují na plánované aktivity IP 1.1 a přispívají k naplňování očekávaných výsledků.**

Vymezení indikátorů naplňuje požadavky z hlediska srozumitelnosti a dostupnosti, robustnosti i normativity.

Cílové hodnoty výstupových indikátorů odpovídají příslušné alokaci a jejich vyčíslení bylo zpracovatelem programu na základě předaných doplňujících informací průběžně upravováno a relevantně odůvodněno. **Vyčíslení cílových hodnot u výsledkových indikátorů ve většině případů odpovídá zaměření intervencí** a bylo adekvátně odůvodněno zadavatelem a rovněž v průběhu tvorby programu upraveno, zejména v rovině výsledkových indikátorů. V hodnocené verzi programu jsou uvedeny nové výsledkové MI, které nebyly dříve hodnoceny, přičemž v programu nejsou uvedeny jim odpovídající výstupové MI spolu s cílovými hodnotami (stanovení těchto cílových hodnot nicméně není povinné). Z doplňujících informací ŘO dále vyplývá, že cílová hodnota MI *Účastníci ve věku nad*

54 let zaměstnaní do 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ byla stanovena na základě zkušeností s OP LZZ (oblastí podpory 2.1 a poměrem této věkové skupiny v dřívějších projektech). Vzhledem k zaměření OPZ, specifickému cíli, definovaným problémům a příčinám (a cílům NPR) by však bylo vhodné zvážit navýšení této cílové hodnoty, protože program deklaruje cílené zaměření podpory na tuto cílovou skupinu.

Jsou nastaveny vhodné postupy pro monitorování a shromažďování údajů umožňující následné provádění hodnocení. Pro následné hodnocení provádění a přínosu intervencí bude vhodné využít také interní indikátory, s jejichž sledováním se již nyní počítá.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu. Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně navazují na intervenční logiku programu (příslušné investiční priority/specifického cíle). Očekávané výstupy přispívají k naplňování výsledků a nastavená indikátorová soustava (při zohlednění interních indikátorů, které budou rovněž sledovány) pokrývá hlavní aspekty intervencí a bude poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci investiční priority 1.1 a naplňování příslušného specifického cíle. Indikátory, naplňují požadavky na jejich kvalitativní vymezení z hlediska srozumitelnosti, dostupnosti a u indikátorů výsledku také z hlediska robustnosti a normativity.

U indikátorů byly s ohledem na plánovanou výši podpory nastaveny relevantní cílové hodnoty, s menší výhradou (viz výše).

3.3.2.2 Investiční priorita 1.2

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

V dokumentu je vymezeno 6 indikátorů výstupů (dále se členící dle požadavků Přílohy 1 nařízení o ESF) a 7 indikátorů výsledků. Z hlediska obsahové náplně aktivit přispívajících k naplňování specifického cíle jsou nastavené indikátory relevantní. A **vymezené indikátory výsledku vhodně navazují na plánované aktivity IP 1.2 a přispívají k naplňování očekávaných výsledků.**

Vymezení indikátorů naplňuje požadavky z hlediska srozumitelnosti a dostupnosti, robustnosti i normativity.

Cílové hodnoty výstupových indikátorů odpovídají příslušné alokaci a jejich vyčíslení bylo zpracovatelem programu na základě předaných doplňujících informací relevantně odůvodněno a částečně upravováno. **Vyčíslení cílových hodnot u výsledkových indikátorů odpovídá zaměření intervencí** a bylo adekvátně odůvodněno zadavatelem. Pouze bylo doporučeno navýšit cílovou hodnotu MI *Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/ odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSV – tento MI by na*

základě součtu dílčích cílových hodnot měl být vyšší). V průběhu tvorby programu došlo u této investiční priority k několika úpravám.

Lze konstatovat, že jsou nastaveny vhodné postupy pro monitorování a shromažďování údajů umožňující následné provádění hodnocení. I u IP 1.2 bude vhodné pro následné hodnocení provádění a přínosu intervencí využít také interní indikátory, s jejichž sledováním ŘO počítá.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu. Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně navazují na intervenční logiku programu (příslušné investiční priority/specifického cíle). Očekávané výstupy přispívají k naplňování výsledků a nastavená indikátorová soustava (při zohlednění interních indikátorů, které budou rovněž sledovány) pokrývá hlavní aspekty intervencí a bude poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci investiční priority 1.2 a naplňování příslušného specifického cíle. Indikátory, naplňují požadavky na jejich kvalitativní vymezení z hlediska srozumitelnosti, dostupnosti a u indikátorů výsledku také z hlediska robustnosti a normativity.

U indikátorů byly s ohledem na plánovanou výši podpory nastaveny relevantní cílové hodnoty, s doporučením jedné úpravy (viz výše).

3.3.2.3 Investiční priorita 1.3

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navrženy pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

V dokumentu jsou vymezeny 3 indikátory výstupů a 2 indikátory výsledků. **Vymezené indikátory výsledku vhodně navazují na plánované aktivity IP 1.3 a přispívají k naplňování očekávaných výsledků.**

Z hlediska obsahové náplně aktivit přispívajících k naplňování specifického cíle jsou nastavené indikátory relevantní, neboť se zaměřují na aktivitami podpořené osoby/podniky. Výsledkové ukazatele pak výhradně na podpořené osoby, které získaly účastí v projektu prospěch z hlediska rozšířené uplatnitelnosti na trhu práce a stability zaměstnání. Další indikátory v tomto ohledu není důvod vymezovat.

Vyčíslení cílových hodnot u výsledkových indikátorů odpovídá zaměření intervencí a objemu finančních prostředků alokovaných na plnění daného specifického cíle.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu s výhradou.

Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně navazují na intervenční logiku programu IP 1.3. Očekávané výstupy přispívají k naplňování obou výsledků, které vhodně pokrývají hlavní aspekty intervencí a budou poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci IP 1.3 a v naplňování specifického cíle.

U indikátorů byly s ohledem na plánovanou výši podpory nastaveny relevantní cílové hodnoty.

3.3.2.4 Investiční priorita 1.4

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

V dokumentu jsou vymezeny 3 indikátory výstupů a 2 indikátory výsledků. **Vymezené indikátory výsledku vhodně navazují na plánované aktivity IP 1.3 a přispívají k naplňování očekávaných výsledků.**

Z hlediska obsahové náplně aktivit přispívajících k naplňování specifických cílů cíle jsou nastavené indikátory relevantní, neboť se zaměřují na aktivitami podpořené osoby/institute. Výsledkové ukazatele se zaměřují na podpořené osoby, které získaly účast v projektu prospěch nebo na počet nově zavedených či inovovaných služeb. Pro základní monitoring není nezbytné další indikátory v tomto ohledu vymezovat. U IP 1.4, a to u obou specifických cílů, bude nicméně potřebné pro následné hodnocení provádění a přínosu intervencí využít také interní indikátory, s jejichž sledováním ŘO počítá (nutné pro zjištění zvýšení kvality jak služeb zaměstnanosti, tak systému dalšího vzdělávání).

Vyčíslení cílových hodnot u výsledkových indikátorů odpovídá zaměření intervencí a objemu finančních prostředků alokovaných na plnění daného specifického cíle.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu.

Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně navazují na intervenční logiku programu IP 1.4. Očekávané výstupy přispívají k naplňování obou výsledků, které vhodně pokrývají hlavní aspekty intervencí a budou poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci IP 1.4 a v naplňování specifického cíle.

U indikátorů byly s ohledem na plánovanou výši podpory nastaveny relevantní cílové hodnoty.

3.3.2.5 Investiční priorita 1.5

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

V dokumentu jsou vymezeny 2 indikátory výstupů (dále se členící dle požadavků Přílohy 1 nařízení o ESF) a 9 indikátorů výsledků. Z hlediska obsahové náplně aktivit přispívajících k naplňování specifického cíle jsou nastavené indikátory relevantní. A **vymezené indikátory výsledku vhodně navazují na plánované aktivity IP 1.2 a přispívají k naplňování očekávaných výsledků.**

Vymezení indikátorů naplňuje požadavky z hlediska srozumitelnosti a dostupnosti, robustnosti i normativity.

Cílové hodnoty výstupových indikátorů odpovídají příslušné alokaci a jejich vyčíslení bylo zpracovatelem programu na základě předaných doplňujících informací relevantně odůvodněno a modifikováno. **Vyčíslení cílových hodnot u výsledkových indikátorů odpovídá zaměření intervencí** a bylo adekvátně odůvodněno zadavatelem, s několika výhradami. V aktuální hodnocené verzi programu jsou totiž uvedeny nové výsledkové MI, které nebyly dříve v rámci ex ante evaluace hodnoceny, přičemž v programu nejsou uvedeny jim odpovídající výstupové MI spolu s cílovými hodnotami (doplnění by bylo vhodné zvážit pro výstupové MI pro skupinu znevýhodněných účastníků).

Dále je nutné upozornit na to, že výsledkový MI *Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ* nemá vhodně stanovenou cílovou hodnotu (3100), protože se rovná výstupovému MI *Celkový počet podpořených účastníků* (3100). Bylo doporučeno její snížení, nelze totiž očekávat, že 100 % celkových podpořených účastníků bude splňovat vymezení/definici MI *Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ*.

Lze konstatovat, že celkově jsou nastaveny vhodné postupy pro monitorování a shromažďování údajů umožňující následné provádění hodnocení. I u IP 1.5 bude vhodné pro následné hodnocení provádění a přínosu intervencí využít také interní indikátory, s jejichž sledováním ŘO počítá.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navržené a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu. Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně navazují na intervenční logiku programu (příslušné investiční priority/specifického cíle). Očekávané výstupy přispívají k naplňování výsledků a nastavená indikátorová soustava (při zohlednění interních indikátorů, které budou rovněž sledovány) pokrývá hlavní aspekty intervencí a bude poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci investiční priority 1.5 a naplňování příslušného specifického cíle. Indikátory, naplňují požadavky na jejich kvalitativní vymezení z hlediska srozumitelnosti, dostupnosti a u indikátorů výsledku také z hlediska robustnosti a normativity.

U indikátorů byly s ohledem na plánovanou výši podpory nastaveny relevantní cílové hodnoty, s několika výhradami (viz výše).

3.3.2.6 Výkonnostní rámec a milníky na úrovni Prioritní osy 1

Finanční a věcné milníky jsou pro prioritní osu 1 nastaveny v souladu s metodikou stanovenou v Dohodě o partnerství. Vybrané monitorovací indikátory pokrývají většinu alokace prioritní osy a ukazují na pokrok v realizaci intervencí. **Nastavené cílové hodnoty milníků jsou dosažitelné.** Odpovídají 30 % cílové hodnoty u celkového počtu podpořených osob (bez YEI) a 22 % celkové alokace u certifikovaných prostředků (bez YEI), což s rezervou a zejména zohledněním nových aspektů (např. nezapočítávání bagatelní podpory i předpokládaným zpožděním zahájení programu) koresponduje se zkušeností s čerpáním a plněním indikátorů v předchozím programovém období (v OP LZZ relevantní opatření ve srovnatelné části projektového cyklu dosahovaly výše 35 %⁵ proplacených prostředků příjemcům a 23 % certifikovaných prostředků z celkové alokace v roce 2011).

Komentář uvedený ve vysvětlení ke stanovení hodnot milníků, neodpovídá informaci, kterou ex-ante evaluátor obdržel od zadavatele ohledně postupu výpočtu hodnot. Dle informace od zadavatele byly hodnoty nastaveny na základě stávajícího zaměření intervencí, s ohledem ke zkušenostem z předchozího programovacího období, což by bylo vhodné do programu doplnit.

3.3.3 Prioritní osa 2

3.3.3.1 Investiční priorita 2.1

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

Vymezené indikátory výstupu navazují a pokrývají plánované intervence a přispívají k naplňování očekávaných výsledků. Z hlediska pokrytí aktivit zaměřených na koordinační roli obcí s rozšířenou působností by bylo vhodné zahrnout také společný indikátor „počet projektů zaměřených na orgány veřejné správy a veřejné služby na celostátní, regionální a místní úrovni“. **Vymezení indikátorů naplňuje požadavky z hlediska srozumitelnosti a dostupnosti** s tím, že bude nezbytná další podrobná specifikace v rámci konkrétních výzev tak, aby vykazování indikátorů ze strany příjemců bylo srovnatelné.

Cílové hodnoty výstupových indikátorů odpovídají příslušné alokaci a jejich vyčíslení bylo zpracovatelem programu na základě předaných doplňujících informací relevantně odůvodněno. Cílová hodnota indikátoru „Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních)“ (20 dokumentů) je zadavatelem odůvodněna (započítání systémových dokumentů/metodik) a indikátor je relevantní Z hlediska zaměření intervencí, jejichž záměrem je

⁵ Údaje z Výroční zprávy OP LZZ 2011.

zejména podpora tvorby strategií na místní úrovni, by však bylo vhodnější sledovat spíše počty takto vzniklých strategií na úrovni obcí, nikoli výstupy podpůrných systémových opatření.

Výsledkové indikátory vymezené v programu navazují, z hlediska relevance a citlivosti, na zaměření intervencí. Některé ze společných indikátorů, pro které byly v programu stanoveny cílové hodnoty, však přímo nenavazují na očekávané výsledky programu (sledování jejich naplňování je relevantní, ale stanovení cílových hodnot s ohledem na jejich nízkou relevanci a zejména citlivost vzhledem k plánovaným intervencím, nepovažuje ex-ante evaluátor za příliš vhodné). Jedná se o následující indikátory: *účastníci v procesu vzdělávání / odborné přípravy po ukončení své účasti; bývalí účastníci, jejichž situace na trhu práce se zlepšila*. Na nízkou relevanci těchto indikátorů ukazují i nízké (i když adekvátní) cílové hodnoty, které dosahují jen minimálního podílu na celkovém počtu podpořených účastníků.

Navržené specifické indikátory vhodně doplňují společné indikátory. Přes nízkou relevanci společných indikátorů (viz výše) a skutečnosti, že indikátor „*Využívání podpořených služeb*“ postihuje jen část výsledků intervencí⁶, bude však pro následné hodnocení přínosu realizovaných intervencí, z hlediska naplňování očekávaných cílů, možné využít řadu dalších interních indikátorů, tedy indikátorů, které sice nejsou uvedeny v programovém dokumentu, ale jejichž sledování je naplánováno. Za jeden z klíčových interních indikátorů výsledku hodnotitel považuje indikátor měřící *počet bývalých účastníků projektů v oblasti sociálních služeb, u nichž služba naplnila svůj účel*. Doporučení pro interní indikátory viz níže. Nastavení indikátorové soustavy tak lze, s ohledem k celkovému vymezení indikátorů (tj. se zahrnutím i interních indikátorů), označit za adekvátní.

S ohledem na zkušenosti z realizovaných evaluací v oblasti intervencí zaměřených na sociální služby hodnotitel doporučil doplnit, resp. zajistit sledování některých dalších interních indikátorů (blíže viz hodnocení IP 2.2).

Vyčíslení cílových hodnot u výsledkových indikátorů odpovídá zaměření intervencí a bylo adekvátně odůvodněno zadavatelem. Naplňování indikátorů bude záviset zejména na následném konkrétním zaměření výzev.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu.

⁶ Indikátor de facto nezahrnuje intervence, kde budou vykazováni podpoření účastníci.

Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně navazují na intervenční logiku programu (příslušné investiční priority/specifického cíle) s výjimkou některých uvedených společných indikátorů výsledku. Očekávané výstupy přispívají k naplňování výsledků a nastavená indikátorová soustava pokrývá hlavní aspekty intervencí a (při zohlednění interních indikátorů, které budou rovněž sledovány) bude poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci investiční priority a naplňování příslušného specifického cíle. Indikátory, až na výjimku, u které ex-ante evaluátor doporučil příslušná zpřesnění, naplňují požadavky na jejich kvalitativní vymezení z hlediska srozumitelnosti, dostupnosti a u indikátorů výsledku také z hlediska robustnosti a normativity.

U indikátorů byly, s ohledem na plánovanou výši podpory, nastaveny relevantní cílové hodnoty.

Jsou nastaveny vhodné postupy pro monitorování a shromažďování údajů umožňující následné provádění hodnocení. Pro následné hodnocení provádění a přínosu intervencí bude vhodné využít také interní indikátory, s jejichž sledováním se již nyní počítá.

3.3.3.2 Investiční priorita 2.2

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

Vymezené indikátory výstupu navazují a pokrývají plánované intervence a přispívají k naplňování očekávaných výsledků a výsledkové indikátory vymezené v programu navazují, z hlediska relevance a citlivosti, na zaměření intervencí. Navržené specifické indikátory vhodně doplňují společné indikátory.

Vymezení indikátorů naplňuje požadavky z hlediska srozumitelnosti a dostupnosti s tím, že bude nezbytná další podrobná specifikace v rámci konkrétních výzev tak, aby vykazování indikátorů ze strany příjemců bylo srovnatelné.

Cílové hodnoty výstupových a výsledkových indikátorů odpovídají příslušné alokaci a jejich vyčíslení bylo zpracovatelem programu na základě předaných doplňujících informací relevantně odůvodněno. Naplňování indikátorů bude záviset zejména na následném konkrétním zaměření výzev.

Pro následné hodnocení přínosu realizovaných intervencí z hlediska naplňování očekávaných cílů bude kromě hlavních indikátorů možné využít rovněž dalších interních indikátorů, tedy indikátorů, které sice nejsou uvedeny v programovém dokumentu, ale jejichž sledování je naplánováno.

S ohledem na zkušenosti z realizovaných evaluací v oblasti intervencí zaměřených na sociální služby hodnotitel doporučil doplnit, resp. zajistit sledování některých dalších interních indikátorů.

Hodnotitel v tomto směru doporučuje na úrovni interních indikátorů (výsledku tedy indikátorů, které se nepromítají do programového dokumentu) sledovat také změnu stavu kapacity podpořených

služeb (počáteční stav před zahájením realizace a stav díky realizaci projektu). Hodnotitel dále na úrovni interních indikátorů doporučuje sledování počtu podpořených služeb (zvláště nově vzniklých a již existujících). Vhodným indikátorem je také vykazování naplněné kapacity podpořených služeb (toto totiž nebude možné z vykazování kapacit a využití služeb vypočítat). Přínosné je rovněž sledování počtu sociálních pracovníků v podpořených službách (před a během realizace projektu). Tato doporučení vycházejí ze zkušeností z evaluace přínosů intervencí na podporu sociálních služeb, kde byla právě tato pracně a složitě získávána a tvořila základ pro vyhodnocení přínosu realizovaných projektů (platí i pro IP 2.1). Sledování těchto indikátorů umožní i vyhodnocení přínosu intervencí na úrovni celého systému (tj. z hlediska dostupnosti, potřeby, vhodnosti nastavení sítí apod.).

Sledování těchto indikátorů by mělo být nastaveno tak, aby zbytečně nezatěžovalo příjemce. Toto bude dosaženo nastavením sledování takových indikátorů, které jsou poskytovatelé služeb povinni vykazovat už na základě požadavků vyplývajících z legislativy, MPSV apod. Tento způsob (sladění vykazování indikátorů) navíc zajistí možnost srovnatelnosti dat a lepší celkové posouzení přínosů intervencí.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu.

Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně navazují na intervenční logiku programu. Očekávané výstupy přispívají k naplňování výsledků a nastavená indikátorová soustava pokrývá hlavní aspekty intervencí a (při zohlednění interních indikátorů, které budou rovněž sledovány) bude poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci investiční priority a naplňování příslušného specifického cíle. Indikátory, až na výjimku, u které ex-ante evaluátor doporučil příslušná zpřesnění, naplňují požadavky na jejich kvalitativní vymezení z hlediska srozumitelnosti, dostupnosti a u indikátorů výsledku také z hlediska robustnosti a normativity.

U indikátorů byly, s ohledem na plánovanou výši podpory, nastaveny relevantní cílové hodnoty.

Jsou nastaveny vhodné postupy pro monitorování a shromažďování údajů umožňující následné provádění hodnocení. Pro následné hodnocení provádění a přínosu intervencí bude vhodné využít také interní indikátory, s jejichž sledováním se již nyní počítá.

3.3.3.3 Investiční priorita 2.3

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navrženy pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

Vymezené indikátory výstupu navazují a pokrývají plánované intervence a přispívají k naplňování očekávaných výsledků.

Výsledkové indikátory vymezené v programu navazují, z hlediska relevance a citlivosti, na zaměření intervencí a navržené specifické indikátory vhodně doplňují společné indikátory. S výjimkou společného výstupového indikátoru *plánovaného vzděláváním venkovského obyvatelstva v oblastech relevantních pro zvýšení lokální zaměstnanosti a poradenství pro získání zaměstnání*, které, jak hodnotitel předpokládá, reaguje na identifikovaný problém neodpovídající nabídky dalšího vzdělávání pro venkovské obyvatelstvo. Z hlediska tohoto zaměření intervencí by bylo vhodné doplnit cílové hodnoty pro společný výsledkový indikátor *Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti*.

Některé ze společných indikátorů, pro které byly v programu stanoveny cílové hodnoty, však přímo nenavazují na očekávané výsledky programu (sledování jejich naplňování je relevantní, ale stanovení cílových hodnot s ohledem na jejich nízkou relevanci a zejména citlivost vzhledem k plánovaným intervencím, nepovažuje ex-ante evaluátor za příliš vhodné). Jedná se o následující indikátory: neaktivní účastníci, kteří znovu začali hledat zaměstnání po ukončení své účasti; bývalí účastníci, jejichž situace na trhu práce se zlepšila. Na nízkou relevanci těchto indikátorů ukazují i nízké (i když adekvátní) cílové hodnoty, které dosahují jen minimálního podílu na celkovém počtu podpořených účastníků.

Vymezení indikátorů naplňuje požadavky z hlediska srozumitelnosti a dostupnosti s tím, že bude nezbytná další podrobná specifikace v rámci konkrétních výzev tak, aby vykazování indikátorů ze strany příjemců bylo srovnatelné.

Cílové hodnoty výstupových indikátorů odpovídají příslušné alokaci a jejich vyčíslení bylo zpracovatelem programu na základě předaných doplňujících informací relevantně odůvodněno. S výjimkou výsledkového indikátoru *„Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/ odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ“* u kterého cílová hodnota dosahuje výše přibližně 4 % z celkového počtu předpokládaných zaměstnaných bývalých účastníků. Vzhledem k předpokládanému přínosu intervencí při řešení problematiky vyloučených lokalit považuje hodnotitel 4% podíl znevýhodněných podpořených účastníků za neadekvátní. Hodnotitel tak doporučil upravit cílovou hodnotu tohoto indikátoru tak, aby odrážela plánované přínosy intervencí z hlediska řešení problematiky vyloučených lokalit, tj. navýšit předpokládaný počet (podíl) úspěšně podpořených znevýhodněných účastníků.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu.

Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně navazují na intervenční logiku programu s výjimkou některých uvedených společných indikátorů výsledku. Očekávané výstupy přispívají k naplňování výsledků a nastavená indikátorová soustava pokrývá hlavní aspekty intervencí a (při zohlednění interních indikátorů, které budou rovněž sledovány) bude poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci investiční priority a naplňování příslušného specifického cíle. Nepokryta však zůstává oblast *plánovaného vzdělávání venkovského obyvatelstva*, zde hodnotitel doporučil doplnit příslušný společný indikátor výsledku. Indikátory, až na výjimku, u které ex-ante evaluátor doporučil příslušná zpřesnění, naplňují požadavky na jejich kvalitativní vymezení z hlediska srozumitelnosti, dostupnosti a u indikátorů výsledku také z hlediska robustnosti a normativity.

U indikátorů byly, s ohledem na plánovanou výši podpory, nastaveny relevantní cílové hodnoty. S výjimkou výsledkového indikátoru „Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/ odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ“, u kterého cílové hodnoty neodpovídají plánovanému přínosu intervencí z hlediska řešení problematiky vyloučených lokalit.

Jsou nastaveny vhodné postupy pro monitorování a shromažďování údajů umožňující následné provádění hodnocení. Pro následné hodnocení provádění a přínosu intervencí bude vhodné využít také interní indikátory, s jejichž sledováním se již nyní počítá.

3.3.3.4 Výkonnostní rámec a milníky na úrovni Prioritní osy 2

Finanční a věcné milníky jsou pro prioritní osu 2 nastaveny v souladu s metodikou stanovenou v Dohodě o partnerství. Vybrané monitorovací indikátory pokrývají většinu alokace prioritní osy a ukazují na pokrok v realizaci intervencí. **Nastavené cílové hodnoty milníků jsou dosažitelné.** Odpovídají 30 % cílové hodnoty u celkového počtu podpořených osob a 25 % u kapacity podpořených služeb; 22 % celkové alokace u certifikovaných prostředků což s rezervou a zejména zohledněním nových aspektů (např. nezapočítávání bagatelní podpory, ŘO počítá s nižším tempem náběhu intervencí oproti předchozímu období; v rámci OP LZZ byl relativně rychlý náběh čerpání dán zejména implementací prostřednictvím IP krajů na sociální služby) koresponduje se zkušeností s čerpáním a plněním indikátorů v předchozím programovém období (v OP LZZ relevantní opatření ve srovnatelné části projektového cyklu dosahovaly výše 45 % proplacených prostředků příjemcům a 28 % certifikovaných prostředků z celkové alokace v roce 2011).

Komentář uvedený ve vysvětlení ke stanovení hodnot milníků v příslušné tabulce textu programu, neodpovídá informaci, kterou ex-ante evaluátor obdržel od zadavatele ohledně postupu výpočtu hodnot. Dle informace od zadavatele byly hodnoty nastaveny na základě stávajícího zaměření intervencí s ohledem ke zkušenostem z předchozího programovacího období. Hodnotitel proto doporučil v tomto ohledu rozšířit (uvést) toto vysvětlení stanovení cílových hodnot milníků v příslušné tabulce v textu programu.

Odpověď na evaluační otázku

V souladu s metodikou stanovenou v Dohodě o partnerství **nastaveny vhodné monitorovací indikátory a finanční ukazatele jako milníky pro výkonnostní rámec a jejich hodnoty jsou realistické** a jejich nastavení bylo zpracovatelem odůvodněno.

3.3.4 Prioritní osa 3

3.3.4.1 Investiční priorita 3.1

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

Vymezené indikátory výstupu navazují a pokrývají plánované intervence a přispívají k naplňování očekávaných výsledků a výsledkové indikátory vymezené v programu navazují, z hlediska relevance a citlivosti, na zaměření intervencí. Navržené specifické indikátory vhodně doplňují společné indikátory.

Vymezení indikátorů naplňuje požadavky z hlediska srozumitelnosti a dostupnosti s tím, že bude nezbytná další podrobná specifikace v rámci konkrétních výzev tak, aby vykazování indikátorů ze strany příjemců bylo srovnatelné.

Cílové hodnoty výstupových a výsledkových indikátorů odpovídají příslušné alokaci a jejich vyčíslení bylo zpracovatelem programu na základě předaných doplňujících informací relevantně odůvodněno. Naplňování indikátorů bude záviset zejména na následném konkrétním zaměření výzev. Za podhodnocenou považuje hodnotitel cílovou hodnotu u výsledkového indikátoru *Počet podpůrných institucí, které fungují i po ukončení podpory* (cílová hodnota 3), a to vzhledem k tomu, že lze předpokládat podporu minimálně čtyř již existujících podpůrných institucí. Výsledkem (cílem) intervencí by neměla být existence méně podpůrných institucí v porovnání se stávajícím stavem.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou vhodně navrženy a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu.

Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně navazují na intervenční logiku programu s výjimkou některých uvedených společných indikátorů výsledku. Očekávané výstupy přispívají k naplňování výsledků a nastavená indikátorová soustava pokrývá hlavní aspekty intervencí a (při zohlednění interních indikátorů, které budou rovněž sledovány) bude poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci investiční priority a naplňování příslušného specifického cíle. Indikátory, až na výjimku, u které ex-ante evaluátor doporučil příslušné zpřesnění, naplňují požadavky na jejich kvalitativní vymezení z hlediska srozumitelnosti, dostupnosti a u indikátorů výsledku také z hlediska robustnosti a normativity.

U indikátorů byly, s ohledem na plánovanou výši podpory, nastaveny relevantní cílové hodnoty. S výjimkou výsledkového indikátoru *Počet podpořených institucí, které fungují i po ukončení podpory*, u kterého cílové hodnoty neodpovídají plánovanému přínosu intervencí.

Jsou nastaveny vhodné postupy pro monitorování a shromažďování údajů umožňující následné provádění hodnocení. Pro následné hodnocení provádění a přínosu intervencí bude vhodné využít také interní indikátory, s jejichž sledováním se již nyní počítá.

3.3.4.2 Výkonnostní rámec a milníky na úrovni Prioritní osy 3

Finanční a věcné milníky jsou pro prioritní osu 3 nastaveny v souladu s metodikou stanovenou v Dohodě o partnerství. Vybraný monitorovací indikátor *Celkový počet podpořených účastníků* pokrývá většinu alokace prioritní osy. Vybraný věcný milník však přímo nereprezentuje věcné zaměření intervencí – primárním cílem intervencí je vývoj a testování inovací nikoli konkrétní podpora účastníků. Z hlediska věcného zaměření a sledování pokroku v realizaci intervencí by hodnotitel považoval za lépe vypovídající indikátor *Počet experimentálně či kvazi-experimentálně ověřených nových nástrojů*. Vzhledem k tomu, že se jedná o nově navržený indikátor, jeho výběr jako milníku by byl spojen s vyšší nejistotou při určení cílové hodnoty pro rok 2018.

Nastavené cílové hodnoty milníků jsou dosažitelné. Odpovídají 20 % cílové hodnoty u celkového počtu podpořených osob a 11 % celkové alokace u certifikovaných prostředků což koresponduje se zkušeností v předchozím programovém období v oblasti mezinárodní spolupráce (v OP LZZ relevantní opatření ve srovnatelné části projektového cyklu dosahovalo výše 10 % certifikovaných prostředků z celkové alokace v roce 2011).

Komentář uvedený ve vysvětlení ke stanovení hodnot milníků, neodpovídá informaci, kterou ex-ante evaluátor obdržel od zadavatele ohledně postupu výpočtu hodnot. Dle informace od zadavatele byly hodnoty nastaveny na základě stávajícího zaměření intervencí s ohledem ke zkušenostem z předchozího programovacího období. Tento aspekt je u prioritní osy 3 zvlášť promítnout, protože s plánovanou podporou inovací nejsou dosud zkušenosti.

Odpověď na evaluační otázku

V souladu s metodikou stanovenou v Dohodě o partnerství **nastaveny vhodné monitorovací indikátory a finanční ukazatele jako milníky pro výkonnostní rámec a jejich hodnoty jsou realistické** s tím, že hodnotitel doporučil zvážit pro výběr věcného milníku indikátor *Počet experimentálně či kvazi-experimentálně ověřených nových nástrojů*. Při výběru tohoto indikátoru jako milníku je však nezbytné zvážit nízkou zkušenost s jeho vykazováním a odhadem náběhu jeho naplňování.

3.3.5 Prioritní osa 4

3.3.5.1 Investiční priorita 4.1

Evaluační otázka 3.1 Jsou indikátorová soustava a postupy monitoringu vhodně navržené pro efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování dopadů (výsledků) programu?

Souhrnný závěr

Vymezené indikátory výsledku navazují a pokrývají hlavní plánované intervence a přispívají k naplňování očekávaných výsledků – primárně je na úrovni indikátorů výstupu i výsledků pokryta oblast efektivnost veřejné správy a rozvoje lidských zdrojů; oblast *transparentnost veřejné správy* pak na úrovni výsledků pokryta není, jedná se však spíše o marginální oblast.

Z hlediska pokrytí výsledků je dominantní oblast efektivnost v podstatě dvěma indikátory, přičemž indikátor Snížení počtu úkonů nutných pro vyřešení životní situace je na úrovni krátkodobých výsledků (a podstatě je podmnožinou) indikátoru Roční úspora na provádění procesu (úroveň dlouhodobějších výsledků). Oblast lidských zdrojů je také pokryta, navržené výsledkové indikátory však nepokrývají oblast *transparentnost veřejné správy*. Hodnotitel předpokládá a doporučil aplikovat interní indikátory, které umožní sledovat pokrok a přínosy intervence.

Navržené indikátory rovněž naplňují požadavky na jejich kvalitativní vymezení z hlediska srozumitelnosti, dostupnosti a u indikátorů výsledku také z hlediska robustnosti a normativity.

Pro následné hodnocení přínosu realizovaných intervencí z hlediska naplňování očekávaných cílů bude však možné využít řadu dalších interních indikátorů, tedy indikátorů, které sice nejsou uvedeny v programovém dokumentu, ale jejichž sledování je naplánováno.

Cílové hodnoty výstupových a výsledkových indikátorů byly vyčísleny zpracovatelem programu na základě předchozích zkušeností a odůvodněny, příp. navýšeny na základě doporučení ex-ante evaluátora a podle doplňujících informací je tudíž lze považovat za **odpovídající plánované výši alokace**.

3.3.5.2 Výkonnostní rámec a milníky na úrovni Prioritní osy 4

Finanční a věcné milníky jsou nastaveny v souladu s metodikou stanovenou v Dohodě o partnerství. Vybrané monitorovací indikátory pokrývají většinu alokace prioritní osy a ukazují na pokrok v realizaci intervencí. **Nastavené cílové hodnoty milníků** byly vyčísleny na základě předchozích zkušeností a je možné je považovat za **dosažitelné**.

Odpověď na evaluační otázku

Indikátorová soustava a postupy monitoringu jsou v zásadě vhodně navržené a umožní efektivní sledování pokroku implementace a zjišťování přínosů (výsledků) programu.

Indikátory výstupu a výsledku jsou relevantní a vhodně a v zásadě navazují na intervenční logiku programu (příslušné investiční priority/specifického cíle) s poznámkami uvedenými u indikátoru výsledků.

Očekávané výstupy přispívají k naplňování výsledků a nastavená indikátorová soustava (při zohlednění interních indikátorů, které by měly být rovněž sledovány) pokrývá hlavní aspekty intervencí a lze předpokládat, že bude poskytovat adekvátní informace o pokroku v realizaci investiční priority a naplňování příslušného specifického cíle.

Indikátory naplňují požadavky na jejich kvalitativní vymezení z hlediska srozumitelnosti, dostupnosti a u indikátorů výsledku také z hlediska robustnosti a normativity.

U indikátorů byly s ohledem na plánovanou výši podpory nastaveny relevantní cílové hodnoty.

V souladu s metodikou stanovenou v Dohodě o partnerství **nastaveny vhodné monitorovací indikátory a finanční ukazatele jako milníky pro výkonnostní rámec a jejich hodnoty jsou realistické.**

Jsou nastaveny vhodné postupy pro monitorování a shromažďování údajů umožňující následné provádění hodnocení. Pro následné hodnocení provádění a přínosu intervencí bude vhodné využít také interní indikátory, s jejichž sledováním se již nyní počítá.

3.4 Evaluační úkol 4 – Administrativní kapacity a zapojení partnerů

4.1 Jsou navrženy přiměřené lidské zdroje a administrativní kapacity pro řízení programu a odpovídající zapojení partnerů?

Souhrnný závěr

Při přípravě operačního programu Zaměstnanost byly uskutečněny kroky k identifikaci potřebných lidských zdrojů a správních kapacit potřebných k realizaci a dalším fázím OP. Identifikace byla realizována na základě zkušeností z období 2007 – 2013 a dále na základě specifických podmínek nově připravovaného operačního programu. Vysoký podíl na zajištění dostatečné správní kapacity a potřebných lidských zdrojů má i připravované metodické prostředí, zejména pak metodika administrativní kapacity zpracovávaná MMR, která reflektuje úzká místa a rizikové oblasti z předchozího období a vytváří podmínky (povinnosti jednotlivých subjektů) pro jejich eliminaci.

MPSV jako orgán pověřený přípravou OPZ zajistil v rámci přípravy dostatečné zapojení partnerů do přípravy operačního programu způsobem, který umožnil zapojení klíčových partnerů a zároveň zapojení široké veřejnosti bez omezení počtu subjektů, či počtu jejich zástupců. Partneri měli vliv na přípravu OP ve významných oblastech - tzn. s vysokým dopadem na finální podobu. Hlavním nástrojem / platformou pro realizaci principu partnerství byla „Pracovní skupina pro programování na období 2014- 2020 k přípravě OP Zaměstnanost“.

Jednotliví partneři byli rovněž zapojeni do přípravy Dohody o Partnerství, která svou podobou determinovala i návrh OPZ.

Jednotliví partneři zapojení do přípravy OPZ budou v rámci realizace a evaluace dále zapojeni do implementace OP Z, a to zejména na bázi účasti v Monitorovacím výboru.

Snižování administrativní zátěže pro příjemce

Kapitola 10 OP Zaměstnanost popisuje plánované aktivity na snížení administrativní zátěže jak ve vztahu k národní úrovni, v podobě Koncepce jednotného metodického prostředí a zajištění jednotného monitorovacího systému, tak opatření na programové úrovni – zjednodušení implementační struktury a plánované využívání zjednodušeného vykazování výdajů v implementační fázi OP. Dle Template OP by v této části měla být provedena identifikace hlavních zdrojů administrativní zátěže v minulém programovém období, nicméně, fakticky vyplývá z popisu plánovaných opatření.

Odpověď na evaluační otázku

V rámci přípravy operačního programu Zaměstnanost jsou navrženy (či plánovány) **přiměřené lidské zdroje a administrativní kapacity** pro řízení programu. V průběhu přípravy programu byly naplněny principy partnerství, došlo k dostatečnému **zapojení partnerů**, které je v adekvátní míře plánováno i pro implementační fázi operačního programu.

V programovém dokumentu jsou adekvátně identifikovány plánované aktivity vedoucí **ke snížení administrativní zátěže pro příjemce** jak na národní, tak na programové úrovni.

3.5 Evaluační úkol 5 – Přiměřenost finančních alokací

3.5.1 Zhodnocení na úrovni celého programu

Evaluační otázka 5.1 Jsou finanční alokace konzistentní s cíli programu?

Odpověď na evaluační otázku

Finanční alokace na jednotlivé prioritní osy odpovídají významu příslušných problémů a potřeb, míře příspěvku programu k řešení problému, charakteru aktivit a zvoleným formám podpory (jejich kombinace) a požadavkům na tematickou koncentraci. Finanční alokace jsou tedy konzistentní s cíli programu.

3.5.2 Prioritní osa 1

Evaluační otázka 5.1 Jsou finanční alokace konzistentní s cíli programu?

Souhrnný závěr

Na PO 1 *Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly* alokace představuje zhruba 60 % alokace programu. Jedná se o jasně dominantní z hlediska významu i alokace. Společně pak s PO 2 *Sociální začleňování a boj s chudobou* koncentrují 90 % alokace celkové alokace programu do klíčových oblastí (cílů) programu.

Relativní váha alokace na PO 1 odpovídá významu řešených problémů a je v souladu s kvalitativními trendy a posuny v této oblasti (viz Úkol 1).

Z hlediska srovnání alokace a významu PO 1 s předchozími programy je tento poměr při zohlednění kvalitativních změn relativní srovnatelný.

Také expertního pohled odborných členů ex-ante evaluačního týmu koresponduje s těmi zjištěními.

Na základě předchozích provedených posouzení lze konstatovat vhodné určení významu problému a potřeb s ohledem na určení adekvátní alokace rozpočtových zdrojů pro dosažení jednotlivých cílů programu, **alokaci PO 1 lze považovat za adekvátní.**

Prioritní osa také naplňuje požadavky na tematickou koncentraci v souladu s příslušnými nařízeními a metodikami.

Ex-ante evaluátor neidentifikoval významné inkonsistence ani na úrovni jednotlivých investičních priorit.

Odpověď na evaluační otázku

Finanční alokace na jednotlivé prioritní osy odpovídají významu příslušných problémů a potřeb, na základě kterých byly stanoveny specifické cíle programu, míře příspěvku programu k řešení problému, charakteru aktivit a zvoleným formám podpory (jejich kombinace) a požadavkům na tematickou koncentraci.

3.5.3 Prioritní osa 2

Evaluační otázka 5.1 Jsou finanční alokace konzistentní s cíli programu?

Souhrnný závěr

Na PO2 *Sociální začleňování a boj s chudobou* představuje zhruba 30 % alokace programu. Jedná se o druhou nejvýznamnější prioritní oblast z hlediska významu i alokace. Společně pak s PO 1 *Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly* koncentrují 90 % alokace celkové alokace programu do klíčových oblastí (cílů) programu.

Relativní váha alokace na PO 2 odpovídá významu řešených problémů a je v souladu s kvalitativními trendy a posuny v této oblasti (viz Úkol 1).

Z hlediska srovnání alokace a významu PO 2 s předchozími programy je tento poměr při zohlednění kvalitativních změn relativní srovnatelný (resp. není zásadně nižší).

Také expertního pohled odborných členů ex-ante evaluačního týmu koresponduje s těmi zjištěními.

Na základě předchozích provedených posouzení lze konstatovat vhodné určení významu problému a potřeb s ohledem na určení adekvátní alokace rozpočtových zdrojů pro dosažení jednotlivých cílů programu, **alokaci PO 2 lze považovat za adekvátní.**

Prioritní osa také naplňuje požadavky na tematickou koncentraci v souladu s příslušnými nařízeními a metodikami.

Ex-ante evaluátor neidentifikoval významné inkonsistence ani na úrovni jednotlivých investičních priorit.

Odpověď na evaluační otázku

Finanční alokace na jednotlivé prioritní osy odpovídají významu příslušných problémů a potřeb, na základě kterých byly stanoveny specifické cíle programu, míře příspěvku programu k řešení problému, charakteru aktivit a zvoleným formám podpory (jejich kombinace) a požadavkům na tematickou koncentraci.

3.5.4 Prioritní osa 3

Evaluační otázka 5.1 Jsou finanční alokace konzistentní s cíli programu?

Souhrnný závěr

Na PO 3 *Sociální inovace a mezinárodní spolupráce* představuje zhruba necelá 2 % alokace programu. Z hlediska alokace je marginální, nicméně to odpovídá povaze intervence této prioritní osy.

Relativní váha alokace na PO 3 odpovídá významu řešených problémů a je v souladu s kvalitativními trendy a posuny v této oblasti (viz Úkol 1).

Z hlediska srovnání alokace a významu PO 3 s předchozími programy je tento poměr při zohlednění kvalitativních změn relativní srovnatelný (resp. není zásadně nižší).

Také expertního pohled odborných členů ex-ante evaluačního týmu koresponduje s těmi zjištěními.

Na základě předchozích provedených posouzení lze konstatovat vhodné určení významu problému a potřeb s ohledem na určení adekvátní alokace rozpočtových zdrojů pro dosažení jednotlivých cílů programu, **alokaci PO 3 lze považovat za adekvátní.**

Prioritní osa také naplňuje požadavky na tematickou koncentraci v souladu s příslušnými nařízeními a metodikami.

Ex-ante evaluátor neidentifikoval významné inkonsistence ani na úrovni jednotlivých investičních priorit.

Odpověď na evaluační otázku

Finanční alokace na jednotlivé prioritní osy odpovídají významu příslušných problémů a potřeb, na základě kterých byly stanoveny specifické cíle programu, míře příspěvku programu k řešení problému, charakteru aktivit a zvoleným formám podpory (jejich kombinace) a požadavkům na tematickou koncentraci.

3.5.5 Prioritní osa 4

Evaluační otázka 5.1 Jsou finanční alokace konzistentní s cíli programu?

Souhrnný závěr

Na PO 4 *Efektivní veřejná správa* představuje cca 5 % alokace programu. Z pohledu alokace patří mezi oblasti s nejmenší podporou. Nicméně důležitost významu řešených problémů je významná a stále trvá, na což dlouhodobě upozorňují (zejména negativní) hodnocení mezinárodních institucí.

Z hlediska srovnání alokace a významu PO 4 s předchozími programem (OP LZZ) došlo k významnému snížení podílu alokace této oblasti z hlediska programu (i po provedeném automatického zrušení části závazku z důvodu neplnění pravidla $n+2/n+3$ o cca 33 %). Význam problémů v oblasti veřejné správy však nadále přetrvává, proto z pohledu tohoto srovnání je relativní váha alokace na PO 4 spíše pod úrovní významu řešených problémů.

Na druhé straně ve stávajícím období 2007 – 2013 hrozí riziko nevyčerpání alokace, a to i přesto, že došlo ke snížení původní alokace. Nicméně zpracovatel argumentuje, že navržená výše alokace odpovídá provedenému průzkumu potenciální poptávky (potřeb) v této oblasti.

Na základě předchozích provedených posouzení lze konstatovat spíše vhodné určení významu problému a potřeb s ohledem na určení adekvátní alokace rozpočtových zdrojů pro dosažení jednotlivých cílů programu, i když s prostorem pro navýšení této alokace. **Lze však předpokládat, že příspěvek k řešení problémů bude úměrný limitovanému podílu alokace PO 4.**

Prioritní osa také naplňuje požadavky na tematickou koncentraci v souladu s příslušnými nařízeními a metodikami.

Stejně závěry platí pro IP 4.1, která je jedinou investiční prioritou v rámci PO 4 a plně se tak obsahově kryje.

Odpověď na evaluační otázku

Finanční alokace na jednotlivé prioritní osy spíše odpovídají významu příslušných problémů a potřeb, na základě kterých byly stanoveny specifické cíle programu, míře příspěvku programu k řešení problému, charakteru aktivit a zvoleným formám podpory (jejich kombinace) a požadavkům na tematickou koncentraci. Lze však předpokládat, že příspěvek k řešení problémů a potřeb ve veřejné správě (PO 4, resp. IP 4.1) bude úměrný limitovanému podílu alokace.

3.6 Evaluační úkol 6 – Přínos programu ke strategii Evropa 2020

Evaluační otázka 6.1 Jaký je očekávaný přínos programu ke strategii Evropa 2020?

Souhrnný závěr

Prioritní osa 1 Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly

Na úrovni **PO 1** byla identifikována silná míra souladu s 3. prioritou: Růstem podporujícím začlenění, a s hlavním unijním cílem v oblasti zaměstnanosti.

V rámci PO1 program plánuje zvýšit zaměstnanost bývalých účastníků o takřka 79 tis. osob, což představuje ve srovnání s rokem 2014 takřka 15% podíl na celkové nezaměstnanosti a lze tedy hovořit o signifikantním příspěvku k EU 2020.

Investiční priorita 1.1: Přístup k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání a neaktivní osoby, včetně místních iniciativ na podporu zaměstnanosti a mobility pracovníků

Silná míra souladu především s 3. prioritou i unijním a národním cílem; ve vztahu ke stěžejním iniciativám dominantní průnik s Agendou pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa; záležitosti spojené s rozvojem místních iniciativ jsou silně preferovány zásadními dokumenty EU (Obecné nařízení k ESI fondům, Lisabonskou smlouvou, dokumenty preferujícími integrovaný územní rozvoj), nicméně Strategie Evropa 2020 tyto nijak explicitně nezmiňuje a nezdůrazňuje; pouze určité aktivity v rámci Agendy pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa pracují s územním rozměrem v oblasti podpory trhu práce.

Investiční priorita 1.2: Rovnost žen a mužů a sladění pracovního a soukromého života

Opět silná míra souladu s 3. prioritou, vysoký soulad s národními a unijními cíli; v rámci stěžejních iniciativ především v rámci Agendy pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa; národní cíl koresponduje především v pasáži zaměřené na zvýšení zaměstnanosti žen; metody sladění pracovního a soukromého života odpovídají návrhům na flexibilní a méně standardní pracovní úvazky, jejichž četnost je v evropském porovnání v České republice velmi nízká; úzce však tento problém souvisí i s podchycením poptávky po těchto typech pracovních úvazků.

Investiční priorita 1.3: Pomoc pracovníkům, podnikům a podnikatelům přizpůsobovat se změnám

Tato investiční priorita je v porovnání s dikcí Strategie Evropa 2020 je pojata poměrně volně až vágně; nicméně je i v jejím případě zřejmý soulad s 3. prioritou Strategie Evropa 2020; lze tušit soulad s potřebou propojit požadavky trhu práce se vzdělávací strukturou prostřednictvím řádného vzdělávacího procesu i navazujícího dalšího vzdělávání; poměrně vysokou míru souladu lze identifikovat v navrženém menu opatření v rámci Agendy pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa.

Investiční priorita 1.4: Modernizace a posílení institucí trhu práce, včetně opatření pro zlepšení nadnárodní mobility pracovníků

Přestože tato investiční priorita rovněž viditelně koresponduje se 3. prioritou Strategie, vazby na hlavní unijní cíl i cíl národní jsou spíše zprostředkované a závisejí zejména na funkčnosti navrženého posílení a modernizace institucí trhu práce, jež by měla být přímo navázána na splnění národních cílů; vysoká míra souladu s obsahem navržených aktivit v rámci Agendy pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa.

Investiční priorita 1.5: Udržitelná integrace mladých lidí (15 – 24 let) mimo zaměstnání, vzdělávání nebo odbornou přípravu na trh práce, pro projekty financované iniciativou na podporu zaměstnanosti mládeže

Zde existuje silná míra souladu s 3. prioritou Strategie, s hlavním unijním cílem zaměstnanosti a především národním cílem snížení míry nezaměstnanosti mladých osob; silná vazba existuje rovněž vůči vlajkové iniciativě Agendou pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa a jí navrhovaných aktivitách.

Prioritní osa 2 Sociální začleňování a boj s chudobou

Dominantní míra souladu s 3. prioritou Strategie, v oblasti hlavních cílů Unie korespondující především s cílem snížení počtu osob ohrožených chudobou, který následně navazuje na národní cíl boje proti chudobě; obsahově též plně v souladu s unijní vlajkovou iniciativou Evropské platformy proti chudobě. S ohledem na fakt, že míra ohroženosti chudobou je v České republice v evropském porovnání velmi nízká, zaměřuje se národní cíl spíše na konkretizaci unijního cíle na specifické cílové skupiny významné pro Českou republiku a současně na udržení hranice tohoto cíle na úrovni roku 2008 při snížení absolutního počtu osob ohrožených chudobou.

Výsledkem PO2 by mělo být mimo jiné také zlepšení situace na trhu práce v případě více než 17 tis. bývalých účastníků programů, což (vzhledem k situaci v ČR) představuje významný příspěvek k EU 2020.

Investiční priorita 2.1: Aktivní začleňování, zejména za účelem zvyšování zaměstnatelnosti

Silný průnik vůči prioritě 3 Strategie.; tato investiční priorita představuje vhodnou účelovou vazbu mezi hlavními unijními cíli zaměstnanost a boj s chudobou, jež je následně konkretizována v podobě cílů národních; koncentruje v sobě taktéž propojení vlajkových iniciativ Agendy pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa a Evropské platformy proti chudobě, resp. návrzích aktivit, které tyto iniciativy doporučují.

Investiční priorita 2.2: Zlepšování přístupu k dostupným, udržitelným a vysoce kvalitním službám, včetně zdravotnictví a sociálních služeb obecného zájmu

Sociální a zdravotní služby nejsou explicitně předmětem Strategie Evropa 2020, tudíž ani její hlavní priority a unijní a národní cíle nejsou vůči těmto aktivitám přímo definovány; nicméně, pokud tyto

jsou pojaty jako nástroj zabezpečující naplnění cílů, spadajících především do hlavní priority 3 Strategie Evropa 2020, lze tuto investiční prioritu vnímat jako účinný prostředek k naplnění jejích cílů.

Investiční priorita 2.3: Strategie pro místní rozvoj s vedoucí úlohou komunit

Soulad této investiční priority je patrný až na úrovni vlajkové iniciativy Evropské platformy proti chudobě, jejíž některé navrhované aktivity umožňují, resp. požadují uplatnění územního principu při řešení problému chudoby; na úrovni hlavních priorit i unijních a národních cílů není tento územní princip explicitně patrný.

Prioritní osa 3 Sociální inovace a mezinárodní spolupráce

Prioritní osa zaměřená na rozvoj sociálních inovací a mezinárodní spolupráce vykazuje ve vztahu ke Strategii Evropa 2020 souvztažnost nejenom prostřednictvím hlavní priority 3 Růstu podporujícího začlenění, nýbrž též ostatních dvou hlavních priorit; mezi kvantifikovatelnými unijním i národním cílem přímou vazbu nenalezneme, nicméně můžeme adekvátní naplnění této prioritní osy považovat za nástroj jejich naplňování; v rámci vlajkové iniciativy Agendy pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa v rámci hlavní priority 3, stejně jako v rámci Iniciativy Mládež v pohybu (hlavní priorita 1) lze identifikovat bezprostřední vazbu s OP Z. Průnik lze identifikovat také s vlajkovou iniciativou Innovation union, část Increasing social benefits.

Specifický cíl 1: Zvýšit efektivitu sociálních inovací a mezinárodní spolupráce v tematických oblastech OPZ

Pro tuto investiční prioritu ohledně propojenosti se Strategií Evropa 2020 v plném rozsahu platí vysvětlení učiněné pro celou prioritní osu.

Prioritní osa 4 Efektivní veřejná správa

Tato prioritní osa na jedné straně vykazuje značný obsahový průnik s investiční prioritou 3.3 IROP a současně vykazuje jistou logickou nesourodost s ostatními částmi OP Z, zaměřeného primárně na podporu trhu práce a odstraňování chudoby; záběr této prioritní osy oslovuje celou škálu fungování veřejné správy a nemá souvislost pouze se zajišťováním zaměstnanosti v ní; vazba na obsah Strategie Evropa 2020 a její hlavní priority, kvantifikované cíle a dokonce i vlajkové iniciativy je tak značně nepřímá a zprostředkovaná.

Investiční priorita 4.1: Investice do institucionální kapacity a výkonnosti veřejné správy a veřejných služeb za účelem reform, zlepšování právní úpravy a řádné správy

Institucionální kapacita a předmět výkonnosti veřejné správy nejsou explicitní součástí obsahu Strategie Evropa 2020; na straně druhé tato investiční priorita je zcela v souladu s TC 11 a její specifikace může souviset i s tou částí národního cíle, zaměřeného na snížení administrativní zátěže podnikatelů; nalezení přímé souvztažnosti je komplikované a nepřímé; investiční priorita však může být vnímána jako nástroj dosažení hlavních priorit a cílů Strategie.

Odpověď na evaluační otázku

Lze očekávat, že program jako celek přispěje k realizaci cílů strategie Evropa 2020, a to zejména v rámci priority Růst podporující začlenění, specificky snížením administrativní zátěže podnikatelům, zvýšením zaměstnanosti, snížením míry nezaměstnanosti a snížením počtu osob ohrožených chudobou.

V rámci prioritní osy 1 je přínos ke Strategii Evropa 2020 především patrný v rámci 3. priority Strategie Růst podporující začlenění. Všechny investiční priority i specifické cíle vykazují velice silnou míru souladu a komplementarity s klíčovými oblastmi této priority, tedy motivace a iniciace přístupu k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání, genderově motivovaný přístup k řešení situace na trhu práce, schopnost reagovat na změny na trhu práce či zaměření se na mladé lidi.

V rámci prioritní osy 2 spatřujeme přínos ke Strategii významně především na úrovni 3. priority. Týká se, v porovnání s předchozí prioritní osou, důrazu téma sociální integrace a boje s chudobou prostřednictvím trhu práce, když sociální akcent této priority je podstatně silnější. V souhrnu investiční priority i specifické cíle této prioritní osy silně korespondují s obsahem, prioritami i cíli strategie Evropa 2020 i její vlajkovou iniciativou Evropská platforma proti chudobě.

Prioritní osa 3 a její investiční priority a specifické cíle vykazují soulad se Strategií Evropa 2020 především na úrovni vlajkových iniciativ priority 3, zejména agendy pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa, ale rovněž priority 1, zejména Mládež v pohybu. Zásaditosti sociálních inovací a mezinárodní spolupráce mohou být z pohledu strategie Evropa 2020 vnímány spíše jako nástroj, prostředek, než bezprostřední součást jejich obsahu.

V podobném duchu jako předchozí prioritní osu lze interpretovat i míru souladu prioritní osy 4, když sféra veřejné správy není explicitně v rámci Strategie Evropa 2020 vymezena, s dílčí výjimkou územního přístupu v rámci vlajkové iniciativy Agendy pro nové pracovní dovednosti a pracovní místa, občas doplněné Evropskou platformou proti chudobě.

3.7 Evaluační úkol 7 – Plnění předběžných podmínek

Evaluační otázka 7.1 Jsou / budou splněny tematické a obecné předběžné podmínky dle Přílohy IV. ON?

Odpověď na evaluační otázku

V návrhu OP zaměstnanost 2014-2020 jsou identifikovány obecné i tematické předběžné podmínky dle přílohy XI Obecného nařízení relevantní navržené strategii programu, zvoleným tematickým cílům a investičním prioritám.

V rámci provedeného sebehodnocení nebyla žádná z relevantních tematických předběžných podmínek deklarována jako splněna, tj. pro žádnou tematickou kondicionalitu nejsou splněná všechna dílčí specifická kritéria s ní spojená.

Opatření pro splnění předběžných podmínek uvedená v návrhu OP Zaměstnanost jsou obecně prezentována v souladu s požadavky uvedenými v Template OP a Guide k ex-ante kondicionalitám. Splnění kritérií podmínek a dílčích kroků stanovených akčních plánů v termínu stanoveném v nařízení lze obecně považovat za realistické. Proces zajišťování plnění relevantních předběžných podmínek lze považovat za řádně nastavený, zabezpečený, jeho plnění za vyhodnocované na úrovni celého systému operačních programů v rámci Dohody o partnerství.

Souhrnný závěr

V kapitole 9 OP Zaměstnanost „Ex-ante kondicionality“ jsou uvedeny relevantní tematické i obecné předběžné podmínky. **Předběžné podmínky relevantní vzhledem k navržené strategii programu a zvoleným tematickým cílům a investičním prioritám jsou v návrhu OP Zaměstnanost řešeny.**

Kapitola 9 je z hlediska struktury a obsahu zpracována v souladu s požadavky obecného nařízení a *Guidance on Ex Ante Conditionalities*.

Posuzovaný návrh OP Zaměstnanost 2014-2020 uvádí jako relevantní následující tematické předběžné podmínky:

- 8.1. Aktivní politiky trhu práce jsou koncipovány a prováděny na základě hlavních směrů politiky zaměstnanosti.
- 8.3. Instituce trhu práce byly modernizovány a posíleny na základě hlavních směrů politiky zaměstnanosti Zahájení reforem institucí trhu práce předchází jasný strategický rámec a předběžné hodnocení, včetně zohlednění problematiky rovnosti pohlaví
- 8.5. Přizpůsobování se změnám ze strany pracovníků, podniků a podnikatelů: Existence politik zaměřených na upřednostňování předvídání a dobré zvládání změn a restrukturalizací
- 8.6. Existence strategického politického rámce na podporu zaměstnanosti mladých lidí včetně provádění záruky pro mladé lidi. Tato předběžná podmínka se použije při provádění iniciativy na podporu zaměstnanosti
- 9.1. Existence a provedení vnitrostátního strategického rámce politiky v oblasti snižování chudoby zaměřené na aktivní začleňování osob vyloučených z trhu práce v souladu s hlavními směry politik zaměstnanosti.

- 9.3 Zdravotnictví: Existence vnitrostátního nebo regionálního strategického rámce politiky v oblasti zdraví v mezích článku 168 Smlouvy o fungování EU, který zajistí hospodářskou udržitelnost.
- 11. Existence strategického politického rámce pro posílení účinnosti veřejné správy členských států, včetně reformy veřejné správy.

Dále, posuzovaný návrh OP Zaměstnanost 2014-2020 uvádí jako relevantní obecné předběžné podmínky:

- 1. Existence administrativní kapacity pro provádění a uplatňování právních předpisů a politiky Unie v oblasti boje proti diskriminaci v případě fondů ESI
- 2. Existence administrativní kapacity pro provádění a uplatňování právních předpisů a politiky Unie v oblasti rovnosti mezi ženami a muži v případě fondů ESI
- 3. Existence administrativní kapacity k provádění a uplatňování Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením (UNCPRD) v oblasti fondů ESI v souladu s rozhodnutím Rady 2010/48/ES
- 4. Existence opatření pro účinné uplatňování právních předpisů Unie o veřejných zakázkách v oblasti fondů ESI.
- 5. Existence opatření pro účinné uplatňování právních předpisů Unie pro veřejnou podporu v oblasti fondů ESI.
- 7.1 Existence statistického základu nezbytného k provádění hodnocení za účelem posouzení účinnosti a dopadu programů.
- 7.2 Existence systému ukazatele výsledků nezbytného pro výběr opatření, jež budou nejúčinněji přispívat k dosahování požadovaných výsledků, k sledování pokroku při plnění cílů a k provedení posouzení dopadů.

Posouzení plnění ex-ante kondicionalit

V rámci provedeného sebehodnocení nebyla žádná z relevantních tematických předběžných podmínek deklarována jako splněna, tj. pro žádnou tematickou kondicionalitu nejsou splněna **všechna dílčí specifická kritéria** s ní spojená.

Proces naplňování relevantních předběžných podmínek lze považovat za řádně nastavený, zabezpečený, jeho plnění za vyhodnocované na úrovni systému operačních programů v rámci Dohody o partnerství tj. včetně OP VVV 2014-2020. Proces sledování plnění ex-ante kondicionalit definován dokumentem „*Akční plán řízení a koordinace předběžných podmínek*“.

Zajištění plnění podmínek pro fázi implementace, je vymezena v kapitole 6.1.5. materiálu „*Pravidla řízení a koordinace Dohody o partnerství v programovém období 2014 – 2020*“ schváleném usnesením vlády č. 448 ze dne 12. června 2013. Materiál definuje obsah procesu *Naplňování předběžných podmínek* (kapitola 6.1.5) a vymezuje odpovědnosti hlavních aktérů implementace:

- Národního orgánu pro koordinaci
- Řídících orgánů OP

- Monitorovacích výborů
- Rady pro fondy SSR

Dílčí komentář a doporučení lze uplatnit vůči následujícím bodům:

- Popisy stavu plnění některých podmínek (tabulka na str. 134, sloupec „vysvětlení, tam kde je to vhodné“) formálně v detailech zcela neodpovídají informaci prezentované k dané podmínce v rámci Dohody o partnerství (tematické podmínky 8.1, 8.6, 11, obecná podmínka č. 4). Vesměs se jedná o upřesňující doplnění a rozšiřující informace, nicméně, tam kde jsou dotčeny termíny a závazky, by informace měla být prezentována jednotně ve všech programech, dle pokynu gestora podmínky.

Posouzení plnění opatření ve vztahu k neplněným ex-ante kondicionalitám

Opatření uvedená v návrhu OP Z jsou obecně v souladu s požadavky uvedenými v Template OP a Guide k ex-ante kondicionalitám. Splnění kritérií v termínu stanoveném v návrhu nařízení lze obecně považovat za realistické.

Dílčí komentář a doporučení lze uplatnit vůči následujícím bodům:

- Popis opatření k tematické předběžné podmínce 11 formálně zcela neodpovídá informaci prezentované k dané podmínce v příslušné tabulce Dohody o partnerství (viz též výše).
- Obecná podmínka č. 4 je v tabulce sebehodnocení deklarována jako splněná, zároveň je uvedena v akčním plánu plnění kritérií podmínek. Hodnotitel doporučuje vypustit z akčního plánu, či prezentovat ve shodě s gestorem podmínky a Dohodou o partnerství.

4 Popis změn a zlepšení programu

Následující kapitola shrnuje popis změn a zlepšení programu ve vazbě na průběžné výstupy z ex-ante hodnocení. Popisy zlepšení jsou strukturovány dle jednotlivých evaluačních úkolů.

4.1 Evaluační úkol 1 – Strategie programu

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- Do textu programu byla doplněna analýza problémů a potřeb ČR v oblasti rozvoje lidských zdrojů včetně identifikace příčin, díky čemuž je možné identifikovat hlavní problémy/příčiny, se kterými program dále pracuje, a to včetně vazby na investiční priority.
- Program byl zpřesněn v otázce zdůvodnění výběru tematických cílů a investičních priorit.
- Byla zásadně zlepšena koherence cílů programu napříč prioritními osami.
- Byly doplněny informace směřující k využití integrovaných nástrojů a návratných forem financování.
- Byly doplněny informace popisující spolupůsobení programu v rámci nástrojů ESIF.

4.2 Evaluační úkol 2 – Nastavení prioritních os

4.2.1 Prioritní osa 1

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- U IP 1.1 došlo k výraznému zjednodušení struktury, když došlo ke spojení specifických cílů, které byly pro úroveň programu příliš podrobné. K obdobnému spojení došlo u IP 1.3, kde byly spojeny původní dva specifické cíle, ošetřené totožnými aktivitami, do komplexního jednoho cíle. Celkově tak u IP 1.4 došlo k pročištění a jednoznačnosti vazeb.
- Nově byla přidána IP 1.5 umožňující čerpat podporu z Iniciativy na podporu zaměstnanosti mládeže. Zařazení je vhodné.
- Lze konstatovat, že u všech IP (a výrazněji pak u IP 1.3 a 1.4) nastal velmi pozitivní posun ve srozumitelnosti textu a logické provázanosti celého řetězce intervenční logiky od identifikace problému, přes vymezení jeho příčin, navržení adekvátních aktivit a specifikaci výsledků vedoucích k naplnění specifického cíle.
- U IP 1.3 i 1.4 byly rovněž lépe identifikovány problémy a jejich příčiny a bylo odstraněno jejich vzájemné zaměňování.
- U IP 1.4 byl vhodně upraven a strukturován SC související s kapacitou institucí trhu práce a SC související s kvalitou systému dalšího vzdělávání, kdy je zmíněna nutnost kooperace s resortem MŠMT.
- U všech IP v rámci PO 1 došlo k úpravám aktivit, byly odstraněny nezpůsobilé či neodůvodnitelné aktivity (např. *Provázání výstupů Národní soustavy kvalifikací se systémem rekvalifikací* u IP 1.4).

- Některé aktivity byly naopak nově přidány (například u IP 1.1 *Rozvoj základních kompetencí za účelem snazšího uplatnění na trhu práce, např. čtenářská gramotnost, numerická gramotnost či rozvoj digitálních kompetencí apod.* či *Rozvoj sítě EURES* u IP 1.4) či byly rozvedeny (např. všechny aktivity u IP 1.1).
- Celkově byly precizovány okruhy příjemců (např. přidání MPO jako nového příjemce u IP 1.3 či přidání obcí a svazků obcí u IP 1.1, i v reakci na řešení problematiky integrovaných přístupů) i cílové skupiny (např. rozvedení znevýhodněných skupin u IP 1.1).

4.2.2 Prioritní osa 2

U investiční priority 2.1 došlo k výraznější úpravě jejího zaměření, resp. zvýšení důrazu na některé prvky v oblasti sociálního začleňování. Důvodem bylo i schválení Strategie sociálního začleňování.

Zaměření investiční priority 2.3 bylo v průběhu programování kompletně přepracováno.

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- Celkové zvýšení srozumitelnosti textu.
- Zlepšení vymezení specifických potřeb cílových skupin a celkového vymezení problémů, které bylo v prvních verzích programu nedostatečné.
- Vyřešení v předchozích verzích identifikovanou problematiku vazbu mezi vymezenými problémy a identifikovanými příčinami a jejich návaznost na plánované aktivity a celkové zaměření (očekávané výsledky) specifického cíle.
- V některých aspektech bylo doplněno zásadní zaměření intervencí, bez něhož by nebylo možné dosáhnout očekávaných výsledků.
- Zlepšení věcného vymezení specifického cíle z hlediska zaměření a očekávaných přínosů. Větší důraz byl položen na formulaci principů určujících zaměření intervencí a zajišťující naplnění základních předpokladů pro úspěšnou realizaci intervencí.

4.2.3 Prioritní osa 3

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- Celkové zvýšení srozumitelnosti textu (z prvních verzí nebylo zcela zřejmé co vše bude předmětem intervení).
- Lépe (jednoznačněji) byly vymezena role inovační poptávky a nabídky.
- Byly specifikovány nástroje, pomocí kterých bude cílů dosaženo.
- Byl položen důraz také na šíření a provazbu na ostatní věcné prioritní osy.

4.2.4 Prioritní osa 4

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- Návrh programu byl v průběhu precizován s ohledem na jasnou provazbu a konzistenci mezi jednotlivými prvky intervenční logiky.

- Původní návrh PO 4 obsahoval 4 specifické cíle, které však byly po diskusi a doporučeních ex-ante evaluátora podložené intervenční logikou koncentrovány do jednoho specifického cíle.
- Důsledná provazba na navržených intervencích na problémy a jejich příčiny a snaha o uplatňování evidence-based principu a snaha podložit východiska intervencí – zdůvodnění. Byť v kontextu omezeného prostoru (limitovaný rozsah textu definovaný šablonou programu).
- Větší vyváženost mezi jednotlivými částmi textu OP.

4.3 Evaluační úkol 3 – Monitoring programu

4.3.1 Prioritní osa 1

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- U všech IP byly postupně, za spolupráce ex-ante evaluátora definovány a doplněny indikátory výstupu i výsledku.
- U všech IP byly stanoveny a postupně pilovány cílové hodnoty, včetně cílových hodnot milníků. Konzultace k nastavení cílových hodnot, kdy ex-ante evaluátor definoval potřebu jejich dalšího zdůvodnění nebo úpravy výpočtu cílových hodnot, které neodpovídaly zaměření nebo alokaci investičních priorit, byla poměrně výrazná.

4.3.2 Prioritní osa 2

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- Úprava sady indikátorů na základě připomínek a podnětů ex-ante evaluátora byla poměrně rozsáhlá, i když některé z komentářů zůstávají stále relevantní. Výrazná byla zejména konzultace k nastavení cílových hodnot, kde ex-ante evaluátor definoval potřebu jejich dalšího zdůvodnění nebo úpravy výpočtu cílových hodnot, které neodpovídaly zaměření nebo alokaci investičních priorit.

4.3.3 Prioritní osa 3

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- Úprava sady indikátorů na základě připomínek a podnětů ex-ante evaluátora byla poměrně rozsáhlá. Kromě otázky nastavení samotné indikátorové soustavy byla výrazná zejména konzultace k nastavení cílových hodnot, kde ex-ante evaluátor definoval potřebu jejich dalšího zdůvodnění nebo úpravy výpočtu cílových hodnot, které neodpovídaly zaměření nebo alokaci investičních priorit. Zpracovatel následně předložil zdůvodnění výpočtu jednotlivých cílových hodnot, které hodnotitel posoudil z hlediska oprávněnosti předpokladů.

4.3.4 Prioritní osa 4

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- Návrh programu byl v průběhu precizován s ohledem na jasnou provazbu a konzistenci mezi jednotlivými prvky intervenční logiky.
- Původní návrh PO 4 obsahoval 4 specifické cíle, které však byly po diskusi a doporučeních ex-ante evaluátora podložené intervenční logikou koncentrovány do jednoho specifického cíle.
- Postupné vyjasňování a precizování využití terminologie.

4.4 Evaluační úkol 4 – Administrativní kapacity a zapojení partnerů

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením. Bylo zpřehledněno zpracování kapitoly týkající se partnerství. Text kapitoly byl doplněn o aspekty požadované v Template programu a konkretizován popis zapojení a plánovaného zapojení partnerů do přípravy a implementace programu, zejména v oblasti dopadů / přínosů partnerství při přípravě operačního programu.

4.5 Evaluační úkol 5 – Přiměřenost finančních alokací

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- Došlo k (malému) navýšení finanční alokace programu, i jednotlivých PO.

4.6 Evaluační úkol 6 – Přínos programu ke strategii Evropa 2020

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

S postupem přípravy programu, zpřesňováním programové strategie, dotvářením obsahu intervencí a přípravou nařízení byly specifikovány relevance a vazby plánovaných intervencí jednotlivým klíčovým prvkům strategie EU 2020, hlavním cílům, národním cílům, prioritám a klíčovým iniciativám.

4.7 Evaluační úkol 7 – Plnění předběžných podmínek

V průběhu realizace ex-ante evaluace OPZ došlo k následujícím hlavním změnám a zlepšením:

- S postupující přípravou programu, zpřesňováním programové strategie, dotvářením obsahu intervencí a přípravou nařízení byla postupně dojasňována relevance předběžných podmínek zvoleným prioritním investičním prioritám a specifickým cílům.
- Důkazy o plnění kritérií předběžných podmínek byly postupně dopracovávány tak, aby naplňovaly požadavky Template programu a metodického pokynu EK k ex-ante kondicionalitám.

- Podobně, jednotlivé kroky akčního plánu plnění kritérií předběžných podmínek byly dopracovány v souladu s požadavky Template programu a metodického pokynu EK k ex-ante kondicionalitám a v návaznosti na reálný pokrok v jejich plnění učiněný v průběhu přípravy programu.

5 Přílohy

5.1 Technická zpráva

Technická zpráva tvoří samostatný dokument a obsahuje operacionalizaci jednotlivých dílčích evaluačních otázek, popis použitých metod a přístupů a aktualizované teorie změny.